

वालेन्द्र कस्ने विधानले रास्वपामा खटपट

रवि लामिछानेले वालेन्द्रलाई विधानबाट दिए नियन्त्रणमा राख्न सकिने सन्देश विधानअनुसार पार्टीको सम्पूर्ण शक्ति सभापति लामिछानेमा केन्द्रित महाधिवेशन सकिने १० दिनपछिमात्र विधान सार्वजनिक हुँदा रास्वपामा खटपट सुरु बन्दसत्रमा प्रस्तुत गरिएको विधान कसैले नपढेको रवि लामिछाने पक्षका नेताहरूको दाबी

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सभापति रवि लामिछानेले चितवन महाधिवेशनबाट आफू अफ वलियो भएको सन्देश पेश गरेका छन्। संसदीय दलका नेतालाई पार्टी सभापतिले हटाउन सकिने प्रावधान राखेर सभापति लामिछानेले यस्तो आफू थप बलियो भएको सन्देश दिएका हुन्। विधानमा थपिएको यो प्रावधानले प्रधानमन्त्री वालेन्द्र शाह समूह सशक्त बनेको छ। 'सभापतिको निर्देशन नमाने संसदीय दलको नेता हटाउने सक्ने' प्रावधान विधानमा थपिएको हो। अहिले पार्टीको सभापति लामिछाने पार्टी सभापति र प्रधानमन्त्री वालेन्द्र संसदीय दलका नेता छन्। वालेन्द्रनिकट एक नेताका अनुसार दुईवटा व्यवस्था मस्यौदामा थिएन। महामन्त्रीमा निर्वाचित विपिन आचार्यको संयोजकत्वमा

मस्यौदा कसैले पढेनन्। अहिले आएर सार्वजनिक भए पछि विरोध गर्न थाले।

रवि लामिछाने पक्ष

विधान छ भनेर देखाए। तर समूहमा छलफल गरिएन। आधा मिनेटमै विधान पारित भयो।

वालेन्द्र शाह पक्ष

त्यतिबेला विधानको मस्यौदाका तयार पारिएको थियो। बन्दसत्रमा प्रस्तुत गरिएको उक्त मस्यौदामा नयाँ प्रावधान नभएको वालेन्द्रनिकट ती नेताले दाबी गरे। 'बन्दसत्रमा प्रस्तुत गरिएको मस्यौदामा यो व्यवस्था थिएन। पछि थपिएर आएछ,' ती नेताले भने। महामन्त्री आचार्य लामिछानेनिकट नेता हुन्। लामिछानेनिकट नेताहरूले भने विधान मस्यौदामा पहिल्यै यो व्यवस्था भएको दाबी गरेका छन्। 'मस्यौदा कसैले पढेनन्। अहिले आएर सार्वजनिक भए पछि विरोध गर्न थाले,' लामिछानेनिकट ती नेताले भने। आचार्य नेतृत्व कार्यदलमा गणेश पराजुली, डा. चन्द्रा कार्की, प्रकाशचन्द्र परियार र सुशान्त वैदिक सदस्य थिए। आचार्य, पराजुली र कार्की लामिछानेनिकटका हुन्। परियार विवेकशील साफा समूहका हुन् भने वैदिक वालेन्द्रनिकट हुन्।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

नक्कली भुटानी शरणार्थी प्रकरण

पूर्वउपप्रधानमन्त्री रायमाभीसहित नौ जना मुख्य कसुरदार ठहर पूर्वगृहमन्त्री खाँण मतिथार, सात जनालाई सफाइ

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपालीलाई भुटानी शरणार्थी बनाएर अमेरिका पठाउने संगठित अपराधसम्बन्धी मुद्दामा जिल्ला अदालत काठमाडौंले पूर्वउपप्रधानमन्त्री टोपबहादुर रायमाभीसहित नौ जनालाई दोषी ठहर गरेको छ। मंगलवार न्यायाधीश तेजबहादुर खड्काको इजलासले मुद्दामा फैसला गर्दै उनीहरूलाई मुख्य कसुरदार ठहर गरेको हो।

अदालतले पूर्वगृहसचिव टेकनारायण पाण्डे र पूर्वगृहमन्त्रीका सुरक्षा सल्लाहकार डा. इन्द्रजित राईलाई मुख्य कसुरदार ठहर गरेको छ। 'नेपाली नागरिकलाई नक्कली भुटानी शरणार्थी बनाएर अमेरिका पठाउने भनी ठगीको धन्दा चलाउने, चलाइरहेका व्यक्तिहरूलाई प्रत्यक्ष सहयोग पुग्नेगरी नीति निर्माण तहमा रहेर कार्य गर्ने काममा प्रतिवादी टेकनारायण पाण्डे संलग्न रहेको देखिन आयो। यसरी प्रतिवादीहरूमध्ये केशवप्रसाद दुलाल, सानु भण्डारी, सागर राई, सन्देश शर्मा, डा. इन्द्रजित राई, विक्रम भन्ने गोविन्दकुमार चौधरी, आडटावा शेर्पा, टेकनारायण पाण्डे र टोपबहादुर रायमाभीले वादी नेपाल सरकारको अभियोग मागदाबीवमोजिम आरोपित ठगी तथा संगठित अपराधको कसुर गरेको ठहर, आदेशमा भनिएको छ।

यस्तै, पूर्वगृहमन्त्री बालकृष्ण खाँण, भुटानी शरणार्थी नेता टेकनाथ रिजाल, खाँणका स्वकीय सचिव नरेन्द्र केसी र हज समितिका पूर्वअध्यक्ष शमशेर मियाँलाई भने संगठित ठगीको 'मतिथार' (सहयोगी) ठहर गरिएको छ। यो प्रकरणमा केशवप्रसाद दुलाल,

टोपबहादुर रायमाभी

बालकृष्ण खाँण

टेकनारायण पाण्डे

इन्द्रजित राई

टेकनाथ रिजाल

केशवप्रसाद दुलाल

सरकारी किरौता दोषी ठहर केशवप्रसाद दुलाल, सानु भण्डारी र टेकनाथ रिजाल

राज्यविरुद्धको कसुर र एकीकृत कसुर

केशवप्रसाद दुलाल, सानु भण्डारी, सागर राई, सन्देश शर्मा, डा. इन्द्रजित राई, विक्रम भन्ने गोविन्दकुमार चौधरी, आडटावा शेर्पा, टेकनारायण पाण्डे, टोपबहादुर रायमाभी, बालकृष्ण खाँण, टेकनाथ

सानु भण्डारी, सागर राई, सन्देश शर्मा, विक्रम भन्ने गोविन्दकुमार चौधरी,

रिजाल, नरेन्द्र केसी, शमशेर मिया, हरिभक्त महर्जन, निरञ्जनकुमार खरेल

ठागी र संगठित अपराध

केशवप्रसाद दुलाल, सानु भण्डारी, सागर राई, सन्देश शर्मा, डा. इन्द्रजित राई, विक्रम भन्ने गोविन्दकुमार चौधरी, आडटावा शेर्पा, टेकनारायण पाण्डे, टोपबहादुर रायमाभी, टेकनाथ रिजाल, नरेन्द्र केसी, शमशेर मिया, हरिभक्त महर्जन, निरञ्जनकुमार खरेल

आडटावा शेर्पासमेत कसुरदार ठहरिएका छन्। पूर्वगृहमन्त्री खाँण, हरिभक्त

महर्जन, निरञ्जन कुमार खरेलले राज्यविरुद्धको कसुरमा मतिथारमा दोषी ठहर भएका छन्। 'प्रतिवादीहरू बालकृष्ण खाँणको सम्बन्धमा विचार गरी हेर्दा निज गृहमन्त्री नियुक्त भई मन्त्रिपरिषद्मा भुटानी शरणार्थी समस्या समाधानका लागि प्रस्ताव पेश गर्नेगरी गरेको निर्णयमा 'छुट शरणार्थी दर्ताको विषय उल्लेख नभएको, मिति २०७८ असोज १४ गते प्रतिवादी टेकनारायण पाण्डेले समिति गठन गर्नेगरी गरेको निर्णयमा निज प्रतिवादी बालकृष्ण खाँणको संलग्नता रहेको नदेखिएको तर तत्कालीन गृहसचिव प्रतिवादी टेकनारायण पाण्डे र अर्का प्रतिवादी केशवप्रसाद दुलालबीच भाइबन्धमा भएको संवादमा प्रतिवादी केशवप्रसाद दुलाललाई मन्त्रीसँग भेट गराउने भनी टेकनारायण पाण्डेले भनेको, मन्त्रीको गिफ्ट तथा मन्त्रीको सामान ल्याउने भनी टेकनारायण पाण्डेले भनेको तर निजले रकम लिएर खाएको भन्ने प्रत्यक्ष प्रमाण रहेको नदेखिए पनि प्रतिवादी आडटावा शेर्पाले गरेको घटना विवरण कागजमा निज बालकृष्ण खाँणका स्वकीय सचिवमार्फत केही रकम फिर्ता गरेको भन्ने उल्लेख गरेको देखिदा निज प्रतिवादी बालकृष्ण खाँण अनुचित प्रभावमा परी प्रतिवादी टेकनारायण पाण्डेले पेश गरेको समितिको म्यादा थप तथा समितिको कार्यदेश थप गर्ने निर्णयमा समावेश भएको भन्ने अवस्था देखिदा प्रतिवादी बालकृष्ण खाँण आरोपित ठगी तथा संगठित अपराधको कसुरमा मतिथार रहेको ठहर, आदेशमा भनिएको छ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

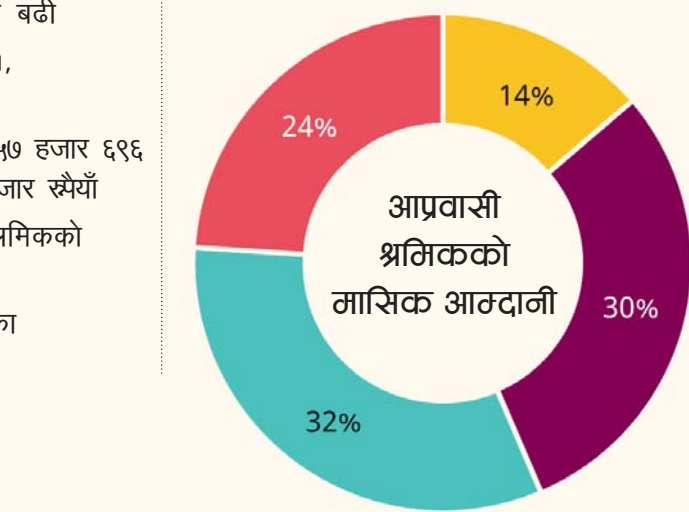
सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

आप्रवासी श्रमिकको मासिक आम्दानी औसत ५४ हजार

- पुरुषको मासिक आम्दानी महिलाकोभन्दा बढी
- पुरुषको औसत आम्दानी ५४ हजार ७२९, महिलाको औसत ४८ हजार ६४७ रूपैयाँ
- सबैभन्दा बढी आम्दानी मलेसियामा औसत ५७ हजार ६९६ रूपैयाँ, सबैभन्दा कम भारतमा औसत २६ हजार रूपैयाँ
- सेवा क्षेत्रमा जाने तथा उच्च सीपयुक्त श्रमिकको आम्दानी सबैभन्दा बढी
- शून्य लागतमा वैदेशिक रोजगारीमा गएका श्रमिक ३४.७ प्रतिशत

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपाली श्रमिकहरूले मासिक ५४ हजार ४०३ रूपैयाँ आम्दानी गर्ने गरेको पाइएको छ। राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालयले मंगलवार सार्वजनिक गरेको 'श्रम आप्रवासी भर्ना लागत सर्वेक्षण-२०२३' प्रतिवेदनले उक्त तथ्यांक देखाएको हो। कार्यालयले अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको प्राविधिक सहयोगमा नेपालमा पहिलोपटक श्रम आप्रवासी भर्ना लागत सर्वेक्षण सञ्चालन गरेको जनाएको छ। उक्त सर्वेक्षण प्रतिवेदनमा नेपाली अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी तथा आप्रवासी श्रमिकहरूले वहन गरेको भर्ना शुल्क तथा अन्य लागत र मासिक आम्दानीको विश्लेषण गरिएको कार्यालयको भनाइ छ। 'नेपाल फर्किएका आप्रवासी श्रमिकहरूको औसत मासिक आम्दानी ५४ हजार ४०३ रूपैयाँ

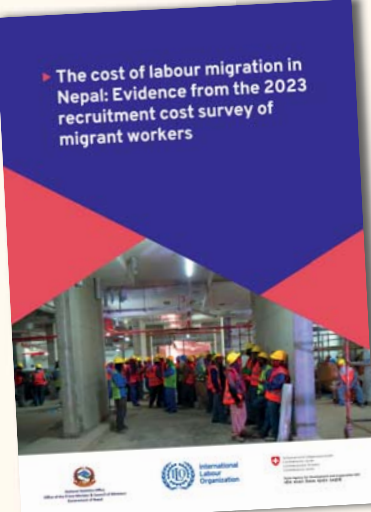

- रु. २०,००० भन्दा कम
- रु. ४०,००९ देखि रु. ६०,०००
- रु. २०,००९ देखि रु. ४०,०००
- रु. ६०,००० भन्दा माथि

रहेको छ। यसले उच्च मासिक आम्दानी भएका आप्रवासी श्रमिकको संख्या कम भएका कारण औसत अंक बढी भएको संकेत गर्दछ,' प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। नेपाल फर्किएका आप्रवासी श्रमिक पुरुषहरूको मासिक आम्दानी महिलाको भन्दा केही बढी रहेको प्रतिवेदनमा देखिन्छ। पुरुषको औसत आम्दानी ५४ हजार ७२९ रूपैयाँ हुँदा महिला श्रमिकले औसत ४८ हजार ६४७ रूपैयाँ आम्दानी गर्ने गरेको अध्ययनले देखाएको छ। यो तथ्यांकले आप्रवासी श्रमिकहरूको मासिक आय असमानता बढी रहेको पाइएको प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।

कुन मुलुकमा बढी आम्दानी ?

गन्तव्य मुलुकका आधारमा आप्रवासी श्रमिकहरूको मासिक आम्दानी मलेसियामा सबैभन्दा उच्च पाइएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। मलेसियामा औसत आम्दानी ५७ हजार ६९६ रूपैयाँ

आम्दानी गर्ने गरेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। सबैभन्दा कम भारतमा औसत २६ हजार रूपैयाँ आम्दानी गर्ने गरेको पाइएको छ। प्रतिवेदनअनुसार सेवा क्षेत्रमा जाने तथा उच्च सीपयुक्त श्रमिकको आम्दानी सबैभन्दा बढी रहेको पाइएको छ। 'क्षेत्रगत रूपमा हेर्दा सेवा क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी मासिक औसत ६५ हजार ३४५ रूपैयाँ आम्दानी छ, उद्योगमा औसत ४६ हजार १८२ रूपैयाँ र कृषिमा औसत ३४ हजार ५२८ रूपैयाँ रहेको छ।

रहेको अध्ययनले देखाएको हो। मलेसियापछि कतार र संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)मा जाने श्रमिकले मासिक करिब ५५ हजार रूपैयाँ आम्दानी गर्ने गरेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। प्रतिवेदनअनुसार सेवा क्षेत्रमा जाने तथा उच्च सीपयुक्त श्रमिकको आम्दानी सबैभन्दा बढी रहेको पाइएको छ। 'क्षेत्रगत रूपमा हेर्दा सेवा क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी मासिक औसत ६५ हजार ३४५ रूपैयाँ आम्दानी छ, उद्योगमा औसत ४६ हजार १८२ रूपैयाँ र कृषिमा औसत ३४ हजार ५२८ रूपैयाँ रहेको छ,' प्रतिवेदनमा उल्लेख छ, 'आप्रवासी श्रमिकहरूको मासिक आम्दानी उच्च सीपयुक्त पेशामा सबैभन्दा बढी औसत ६९ हजार ८९९ रूपैयाँ रहेको देखिन्छ। यसले सीप र आम्दानीबीचको सम्बन्धलाई पुष्टि गरेको छ।'

क्षेत्रगत रूपमा हेर्दा सेवा क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी मासिक औसत ६५ हजार ३४५ रूपैयाँ आम्दानी छ, उद्योगमा औसत ४६ हजार १८२ रूपैयाँ र कृषिमा औसत ३४ हजार ५२८ रूपैयाँ रहेको छ।

रहेको अध्ययनले देखाएको हो। मलेसियापछि कतार र संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)मा जाने श्रमिकले मासिक करिब ५५ हजार रूपैयाँ आम्दानी गर्ने गरेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। प्रतिवेदनअनुसार सेवा क्षेत्रमा जाने तथा उच्च सीपयुक्त श्रमिकको आम्दानी सबैभन्दा बढी रहेको पाइएको छ। 'क्षेत्रगत रूपमा हेर्दा सेवा क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी मासिक औसत ६५ हजार ३४५ रूपैयाँ आम्दानी छ, उद्योगमा औसत ४६ हजार १८२ रूपैयाँ र कृषिमा औसत ३४ हजार ५२८ रूपैयाँ रहेको छ,' प्रतिवेदनमा उल्लेख छ, 'आप्रवासी श्रमिकहरूको मासिक आम्दानी उच्च सीपयुक्त पेशामा सबैभन्दा बढी औसत ६९ हजार ८९९ रूपैयाँ रहेको देखिन्छ। यसले सीप र आम्दानीबीचको सम्बन्धलाई पुष्टि गरेको छ।'

भर्ना लागत करिब दुई लाख नेपाली श्रमिकले भर्ना लागतको रूपमा करिब दुई लाख रूपैयाँ खर्च गर्ने गरेको पाइएको छ। यद्यपि, ३४.७ प्रतिशत श्रमिकले भने वैदेशिक रोजगारी प्राप्त गर्न कुनै किसिमको शुल्क वा अन्य लागत तिर्नु नपरेको बताएका छन्। 'अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी श्रमिक महिलाहरूमध्ये ५४.२ प्रतिशत महिला श्रमिकहरूले कुनै लागत नतिरेको बताएका छन् भने पुरुषहरूमा यो अनुपात ३३.२ प्रतिशत (शून्य भर्ना लागतको अन्तर २९ प्रतिशत) मात्र रहेको छ। क्षेत्रगत रूपमा हेर्दा सेवा क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिकहरूमा शून्य लागतको अनुपात सबैभन्दा उच्च (३७.२ प्रतिशत) रहेको छ, भने उद्योगमा ३२.८ प्रतिशत र कृषिमा २९.५ प्रतिशत रहेको छ,' प्रतिवेदनमा भनिएको छ। प्रतिवेदनअनुसार भर्ना लागतका रूपमा पुरुषहरूले औसत एक लाख ७६ हजार ६८६ रूपैयाँ र महिलाहरूले औसत दुई लाख १९ हजार ३६२ रूपैयाँ खर्च गरेको देखिन्छ। 'खाडी मुलुकहरू र मलेसिया उच्च भर्ना लागत भएका मार्गहरू हुन् (मध्यिका २,००,००० रूपैयाँभन्दा बढी) भने भारत सबैभन्दा कम लागत भएको गन्तव्य हो (मध्यिका: १६,००० रूपैयाँ),' प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। क्षेत्रगत आधारमा सेवा क्षेत्र र सीपको आधारमा उच्च सीपयुक्त पेशामा भर्ना लागत उच्च भर्ना लागत लाग्ने देखिएको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ। 'अन्तर्राष्ट्रिय श्रम आप्रवासन नेपालको अर्थतन्त्रको एक महत्त्वपूर्ण आधार हो,

क्रमशः पृष्ठ २ मा

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

पूर्वउपप्रधानमन्त्री...

संगठित अपराधमा केशव दुलाल, सानु भण्डारी, सागर राई, सन्देश शर्मा, डा. इन्द्रजित राई, गोविन्दकुमार चौधरी, आडटावा शेर्पा, टेकनारायण पाण्डे र टोपबहादुर रायमाफ्नीलाई प्रमुख कसुरदारका रूपमा दोषी ठहर गरेको छ। यस्तै यो प्रकरणमा हाइड्रोफाइल सेटिड मिलाएको आरोप लागेका बेचन भ्ना ठगी कसुरमा दोषी ठहर भएका छन्। त्यसबाहेक भ्नाले सरकारी लिखत किर्ते, संगठित अपराध, राज्यविरुद्धको कसुर तथा एकीकृत कसुर गरेको भन्ने दावी नपुगेको अदालतको फैसला छ।

रायमाफ्नी र थापाका छोरालाई सफाइ

जिल्ला अदालत काठमाडौंले भुटानी शरणार्थी प्रकरणको मुद्दामा प्रतिवादीमध्ये सात जनालाई सफाइ दिएको छ। सफाइ पाउनेमा रामशरण केसी, टंककुमार गुरुड, सन्दीप रायमाफ्नी, प्रतीक थापा, लक्ष्मी महर्जन, केशव तुलाधर र आशिष बुढाथोकी रहेका छन्। सन्दीप पूर्वउपप्रधानमन्त्री रायमाफ्नीका छोरा हुन् भने प्रतीक रामबहादुर थापाका छोरा हुन्।

सजाय निर्धारण असार २९ गते

शरणार्थी प्रकरणमा दोषी ठहर भएका प्रतिवादीहरूको सजाय निर्धारणका लागि आगामी असार २९ गतेको मिति तोकेको छ। न्यायाधीश खड्काको इजलासले मंगलबार फैसला सुनाउँदै दोषी ठहर भएका प्रतिवादीलाई कति वर्ष कैद र कति जरिवाना हुने भन्ने विषयमा असार २९ गते अन्तिम निर्णय गर्ने आदेश दिएको हो। 'निज प्रतिवादीले ठगी कसुरको उद्योग गरेका ठहरकोले निज प्रतिवादीलाई हुने सजाय निर्धारणका लागि मिति २०८३ असार २९ गतेको पेसी तोकी पेसी मिति अगावै सजायपूर्वको प्रतिवेदन पेस गर्नु भनी जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय, काठमाडौं र प्रतिवादीको कानुन व्यवसायीलाई जानकारी दिई सोको जानकारी प्रतिवादीसमेतलाई दिई नियमानुसार पेस गर्नु,' आदेशमा भनिएको छ। फौजदारी कार्यविधिअनुसार गम्भीर प्रकृतिका मुद्दामा कसुर ठहर भएपछि सजाय निर्धारणका लागि छुट्टै इजलास तोकिएको कानुनी व्यवस्था रहेकोले अदालतले असार २९ गतेको मिति तय

गरेको हो।

सरकारी किर्तमा दोषी ठहर

केशवप्रसाद दुलाल, सानु भण्डारी र टेकनाथ रिजाल

राज्यविरुद्धको कसुर र एकीकृत कसुर

केशवप्रसाद दुलाल, सानु भण्डारी, सागर राई, सन्देश शर्मा, डा. इन्द्रजित राई, विक्रम भन्ने गोविन्दकुमार चौधरी, आडटावा शेर्पा, टेकनारायण पाण्डे, टोपबहादुर रायमाफ्नी, बालकृष्ण खाँण, टेकनाथ रिजाल, नरेन्द्र केसी, शमशेर मिया, हरिभक्त महर्जन, निरञ्जन कुमार खरेलले राज्यविरुद्धको कसुरमा दोषी ठहर।

ठगी र संगठित अपराध

केशवप्रसाद दुलाल, सानु भण्डारी, सागर राई, सन्देश शर्मा, डा. इन्द्रजित राई, विक्रम भन्ने गोविन्दकुमार चौधरी, आडटावा शेर्पा, टेकनारायण पाण्डे, टोपबहादुर रायमाफ्नी, टेकनाथ रिजाल, नरेन्द्र केसी, शमशेर मिया, हरिभक्त महर्जन, निरञ्जनकुमार खरेल संगठित ठगीको कसुरमा दोषी ठहर।

समस्या समाधान कार्यदलबाटै ठगी सुरु

२०७६ जेठ ३० मा गृहमन्त्री रामबहादुर थापा वादलको पालामा पूर्वसहसचिव बालकृष्ण पन्थी नेतृत्वमा भुटानी शरणार्थी समस्या समाधानका लागि कार्यदल गठन भएको थियो। उक्त कार्यदल बनेदेखि नै ठगीको प्रक्रिया सुरु भएको प्रहरी अनुसन्धानबाट खुलेको थियो।

उक्त कार्यदलको प्रतिवेदनमा नक्कली भुटानी शरणार्थीकोसमेत नाम समावेश गराएर अमेरिका पठाउने भन्दै रकम असुलिएको थियो। यो काम भने कांग्रेस नेता तत्कालीन गृहमन्त्री बालकृष्ण खाँणको पालामा भएको थियो। भुटानी शरणार्थी ठगी प्रकरणको उजुरी प्रहरीमा परेपछि काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयले यसका आरोपीहरूलाई पक्राउ गरेर अनुसन्धान सुरु गरेको थियो। पहिलो चरणमा ११३ जना पीडितबाट परेका २८ वटा जाहेरीहरूको अनुसन्धान गरी ३० जनालाई प्रतिवादी बनाउँदै २०८० जेठ १० मा मुद्दा दायर भएको थियो। त्यसपछि ३० जनाविरुद्ध २६ करोड एक लाख ७४ हजार रूपैयाँ विगो मागदावी

गर्दै मुद्दा दायर भएको थियो। यो मुद्दामा प्रतिवादीको संख्या ३३ पुगेको थियो।

वालेन्द्र...

कार्यदलका सदस्य रहेकी डा. कार्कीले कार्यदल, पार्टीको सचिवालय, केन्द्रीय समिति र महाधिवेशन हलमा मस्यौदाबारे कुनै विवाद नभएको दावी गरिन्। पार्टी सभापति नै संसदीय दलको नेता बन्ने अवधारणाको आधारमा तयार पारिएको विधानलाई अहिले लिएर विवाद निकालिएको उनको दावी छ। फागुन २१ गतेको प्रतिनिधिसभाको चुनावमा १८२ सिट जितेको रास्वपाले वरिष्ठ नेता वालेन्द्रलाई प्रधानमन्त्री बनाउन संसदीय दलको नेता बनाएको छ। विधानअनुसार पार्टीको सम्पूर्ण शक्ति सभापति लामिछानेमा केन्द्रित छ। विशेषगरी पार्टीका वरिष्ठ नेताहरू, सचिवालय सदस्यहरू र केन्द्रीय कमिटी थपघट वा हेरफेर गर्ने सम्पूर्ण जिम्मा संस्थागत प्रणालीलाई बाइपास गर्दै सभापति लामिछाने एकैलाई दिइएको छ।

विधानमा छलफलको समय नै दिइएन

रास्वपाका एक केन्द्रीय सदस्यका अनुसार चितवन महाधिवेशनमा विधानको मस्यौदामाथि छलफल नै चलाइएन। विधानबारे बन्दसम्ममा समूहगत छलफलपछि मात्र पारित गरिने परम्परा रहे पनि चितवन महाधिवेशनमा छलफल नै नभएको ती केन्द्रीय सदस्यले बताए। 'विधान छ भनेर देखाए। तर समूहमा छलफल गरिएन। विस्तृत छलफलपछि पारित गर्ने कि नगर्ने भन्ने हुन्छ। त्यसपछिमात्र प्रकाशन हुने परम्परा त्यहाँ देखिनु,' ती केन्द्रीय सदस्यले भने, 'आधा मिनेटमै विधान पारित भयो।'

असार ९ गते दिउँसो ३:३० बजेबाट सुरु बन्दसम्म तत्कालीन सहमहामन्त्री आचार्यले संशोधित विधान पेस गरे। आचार्यले पेस गरेको विधान संशोधनको प्रस्तावलाई हलले सर्वसम्मत पारित गरेको एकलौटी घोषणा गरिएको थियो। विधानको अनुमोदित मस्यौदा प्रतिनिधिले देखासमेत पाएको ती केन्द्रीय सदस्यले बताए। महाधिवेशन अवधिभर संशोधित विधान सार्वजनिक भएन। महाधिवेशन सकिएको १० दिनपछि विधान सार्वजनिक भएको हो। यो एजेन्डा अबको केन्द्रीय समितिको छलफलको विषय बन्ने ती सदस्यले बताए।

विधानबाटै लामिछानेको चेतावनी सभापति लामिछानेले वालेन्द्रलाई जुनसुकै समयमा हटाउन सक्छु भनेर चेतावनी विधानमार्फत दिएको अर्को एक नेताले बताए। 'सभापतिले म यस्तो गर्न सक्छु भनेर तसाउन खोजेको हो। यो विधान सचिवन सक्छ। तर सभापतिले वालेन्द्रलाई त नियन्त्रणमा राख्न सकिने सन्देश दियो नि,' ती नेताले भने।

रास्वपा महाधिवेशनमा वालेन्द्रले उपसभापतिमा डा. तौसिमा कार्कीलाई साँबिता गौतमविरुद्ध उभ्याएर रॉवविरुद्ध मोर्चाबन्दी गरेका थिए। त्यसैगरी मनिष भालाई महामन्त्रीमा उभ्याएको थियो। यसरी नै विभिन्न पदमा वालेन्द्रले मोर्चाबन्दी गरेको देखेर लामिछानेले आफूले चाहे जे पनि गर्न सक्छु भनेर चेतावनी दिएको ती नेताले दावी गरे।

आप्रवासी...

तर भनाई शुल्क तथा अन्य लागतहरूको कारणले श्रमिकहरूमा उल्लेखनीय आर्थिक भार पर्ने सक्छ,' प्रतिवेदनमा भनिएको छ, 'यस सर्वेक्षणले भनाई लागतको राष्ट्रिय प्रतिनिधिमूलक अनुमान तथा गन्तव्य देशमा आर्जित मासिक आमदानीको तुलनामा भनाई लागतको अनुपातसम्बन्धी तथ्यांक प्रस्तुत गरेको छ, जसले दिगो विकास लक्ष्य (एसडीजी) सूचक १०.७१ को अद्यावधिक अवस्था देखाएको छ।'

यस सर्वेक्षण देशभरबाट प्रतिनिधित्व हुनेगरी तीन हजार ७४२ घरपरिवार समेटिएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। सर्वेक्षणको नतिजाले नेपालको कूल दुई करोड ९६ लाख जनसंख्यामध्ये ८.३ प्रतिशत अर्थात् २४ लाख ५० हजार जनसंख्या फर्किएका अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी रहेका छन् भन्ने देखाएको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ। 'फर्किएका अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासीमध्ये १६ लाख १० हजार (५.४ प्रतिशत) विदेशमा काम गरी नेपाल फर्किएका अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी श्रमिक थिए। विदेशमा काम गरी नेपाल फर्किएका अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी श्रमिकमध्ये दुई लाख ५३ हजार ६८६ (१५.७ प्रतिशत) श्रमिक विगत पाँच वर्षको अवधिमा वैतनिक रोजगारीका लागि विदेश गएका थिए। यो समूह भनाई माग आप्रवासी भनाई लागत सूचक विश्लेषणका लागि मुख्य नमुना समूह रहेको छ,' प्रतिवेदनमा भनिएको छ।

मधेश प्रदेशसभा परिसरमा पुस्तकालय सञ्चालन

जनकपुरधाम- संसदीय अध्ययन, अनुसन्धान र बौद्धिक संस्कृतिको विकास हुनु लोकतन्त्रको गुणस्तर मापन गर्ने महत्त्वपूर्ण आधार मानिन्छ। यही सोचलाई व्यवहारमा उतार्ने प्रयासस्वरूप मधेश प्रदेशसभा परिसरमा स्थापना गरिएको पुस्तकालयलाई प्रदेशको संसदीय इतिहासमा दूरगामी र स्वागतयोग्य उपलब्धिका रूपमा हेरिएको छ। पुस्तकालय केवल पुस्तक राखे काठो होइन, विचारको संगम, अनुभवको भण्डार र भविष्यका निर्णयलाई दिशा दिने ज्ञानको केन्द्र हो। प्रदेशसभामा प्रस्तुत हुने विधेयक, बजेट, सार्वजनिक नीति, विकास योजना तथा जनसरोकारका विषयमा सांसदहरूले गहन अध्ययन गरी धारणा निर्माण गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गर्दै प्रदेशसभा सचिवालय परिसरमा सञ्चालनमा ल्याइएको पुस्तकालयले सांसद, कर्मचारी, कानुन व्यवसायी, अनुसन्धानकर्ता, सञ्चारकर्मी तथा विद्यार्थीलाई एउटै थलोबाट आवश्यक सन्दर्भ सामग्री उपलब्ध गराउने विश्वास गरिएको छ।

यही असार ४ गतेदेखि सञ्चालन भएको पुस्तकालयमा नेपालको संविधान, संघीय तथा प्रदेश कानुन, संसदीय कार्य सञ्चालनसम्बन्धी दस्तावेज, सार्वजनिक नीति, अर्थतन्त्र, संघीयता, राजनीतिक इतिहास, समाजशास्त्र, कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा बालअधिकार, वातावरण, स्थानीय शासन, अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र लोकतान्त्रिक अभ्याससंग सम्बन्धित पुस्तकहरू समावेश गरिएका छन्।

साथै, प्रदेशसभाका बैठकका कार्यवृत्त, समिति प्रतिवेदन, विधेयक, वार्षिक प्रतिवेदन तथा अन्य महत्त्वपूर्ण अभिलेखलाई क्रमशः व्यवस्थितरूपमा संकलन गर्ने योजना बनाइएको प्रदेशसभा सचिवालयका सचिव वासुप्रसाद कोइराला बताउँछन्। यसले प्रदेशसभाको संस्थागत स्मृतिलाई सुरक्षित राख्न पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने उनको भनाइ छ। 'यो पुस्तकालयको उपयोगिता सांसदसम्म मात्र सीमित रहने छैन,' उनी भन्छन्, 'प्रदेशसभा सचिवालयका कर्मचारी, विद्यार्थीसहितका विद्यार्थी, नीति विश्लेषक, अनुसन्धानकर्ता तथा सञ्चारकर्मीका लागि पनि यो महत्त्वपूर्ण अध्ययन केन्द्र बन्ने अपेक्षा गरेका छौं।' विशेषतः तथ्यमा आधारित समाचार, अनुसन्धान तथा विश्लेषणात्मक सामग्री तयार गर्ने पुस्तकालय प्रभावकारी स्रोत बन्न सक्ने उनी बताउँछन्। विधेयक पारित गर्नुअघि त्यसको सामाजिक, आर्थिक, कानुनी तथा प्रशासनिक प्रभावको गम्भीर अध्ययन आवश्यक हुन्छ। विकसित लोकतान्त्रिक मुलुकहरूमा सांसदहरूले पुस्तकालय र अनुसन्धान केन्द्रबाट प्राप्त तथ्य, प्रतिवेदन तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको अध्ययनपछि मात्रै संसदा धारणा प्रस्तुत गर्ने परम्परा स्थापित भएको छ। त्यही अभ्यासलाई मधेश प्रदेशसभामा पनि संस्थागत गर्ने दिशामा पुस्तकालय एउटा वलियो आधार बन्ने मधेश प्रदेशसभाका सभामुख रामअशेष यादवको भनाइ छ। रसस

क्यूटेमा रोजगार कम्पनी: GRATIS COMPANY FOR RETAIL SALE OF PERFUMES, COSMETICS, BEAUTY SOAPS AND INCENSE. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Sales Girls. 2 Graphic Designer. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th Jul. 2026) मा हुनेछ।

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: D2D WAREHOUSE SDN BHD. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Warehouseman/Storage. कम्पनी: DYNAMIC FRANK SDN BHD. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th Jul. 2026) मा हुनेछ।

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: HOOL LOONG GROUP SDN BHD. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 General Worker/P.O. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th July 2026) मा हुनेछ।

क्यूटेमा रोजगार कम्पनी: RETAJ BEAUTY LADIES BEAUTY SALON CO. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Hairdresser. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th July 2026) मा हुनेछ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SHAYA MOHAMMED MOHSEN ALYAMI CO. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Construction Labor. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय ललितपुरमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th July 2026) मा हुनेछ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SHAYA MOHAMMED MOHSEN ALYAMI CO. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Construction Labor. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th July. 2026) मा हुनेछ।

सत्याइएको प्रभाव दैनिक पत्रिकामा मिति: २०८३/३/१२ गते प्रकाशित श्री शहिद संधारी भिमदत्त पत्त सामुदायिक वन उपमोक्षा समूहको काठ लिलाम विक्री सम्बन्धी सूचनामा गोदावरी नपा-५ काली हुनुपर्नेमा अन्धका भएकोले सत्याइएको छ।

बीमालेख प्रमाणपत्र हराएको सूचना मिति २०८३/०२/१५ गते काठमाडौंस्थित बालाजुदेवि स्वयम्सेवकसम्म जाने क्रममा मेरो निम्न व्यहोरा भएको सक्कली बीमालेख प्रमाणपत्र हराएको हुँदा पाउनु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिनुहुन हुनु अनुरोध गर्दछु।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: INTERNATIONAL JOINT TRANSPORT COMPANY. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Heavy Truck Driver. कम्पनी: INTERNATIONAL JOINT TRANSPORT COMPANY. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th Jul. 2026) मा हुनेछ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८३/०३/२४ इमिटेसन मेटलकाप्ट प्रा. लि. को मिति २०८३/०२/१६ गते सम्पन्न विशेष साधारण सभामा निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोरा पुनै कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सक्ने व्यहोरा शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी इमिटेसन गार्मेन्ट्स प्रा. लि. (दस्तां नं. ३१९६६४) कायम गर्ने गरी मिति २०८३/०३/१९ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृत प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: DISTINGUISHED IDEA FOUNDATION FOR GENERAL CONTRACTING. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Labour. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15-16th July 2026) सम्म हुनेछ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८३/०३/२४ यस कम्पनीको मिति २०८३/०३/१८ को साधारण सभा/विशेष साधारणसभामा निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी भरतपुर मेट्रो क्लिनिक प्रा. लि. को नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअचल, सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोरा पुनै सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सक्ने व्यहोरा शर्तमा रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८३/०३/२२ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी केम्पल बाइरोन सेक्टर चितवन प्रा. लि. (प्रा.लि.नं. १६४७२१) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बन्ध सबैको लागि जानकारी गराइन्छ।

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: HL FEEDMILLS SDN BHD. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Factory Worker. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय ललितपुरमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th July 2026) मा हुनेछ।

नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको कम्पनी दर्ता सारेज गरिएको सूचना यस कार्यालयमा मिति २०७९/१२/०५ मा दर्ता भएको प्रालिनं. २५९३४९ को नाम बिजनेस एडमाइजरि प्राइवेट लिमिटेड नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८३/०३/१९ को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६ (१) बमोजिम दर्ता सारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

क्यूटेमा रोजगार कम्पनी: KUWAIT FOOD COMPANY. पुरा रोजगारी मिति: २०८३/०३/२३. पद: कान्यारको पद. 1 Waiter/waitress. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ३१ गते (15th July. 2026) मा हुनेछ।

नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको कम्पनी दर्ता सारेज गरिएको सूचना यस कार्यालयमा मिति २०७९/०२/२५ मा दर्ता भएको प्रालिनं. २०६६०५ को एन.सु.वि.टि.व.व.व. इन्डियाइजरि एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्राइवेट लिमिटेड नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८३/०३/१९ को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६ (१) बमोजिम दर्ता सारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

ई-७ भिसा:

म्यानपावरलाई अवसर, सरकारलाई चुनौती

नेपाली युवाहरूको सबैभन्दा सुरक्षित, मर्यादित र आकर्षक वैदेशिक रोजगार गन्तव्यका रूपमा परिचित दक्षिण कोरियामा अब म्यानपावर कम्पनीहरूमाफत पनि सीपयुक्त श्रमिक पठाउन पाउने कानुनी बाटो खुलेको छ । युवा, श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयले हालै मन्त्रीस्तरीय निर्णय गर्दै 'कोरियामा सीपयुक्त श्रमिक पठाउनेसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०' लाई कार्यान्वयनमा ल्याउन परराष्ट्र मन्त्रालयमाफत प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ । लामो समयदेखि रोजगार अनुमति प्रणाली (इपिएस) माफत अर्धक वा अर्धदश श्रमिकमात्र गइरहेको अवस्था छ । ई-७ भिसामाफत कोरियाले ८५ थरीका विभिन्न प्राविधिक तथा व्यावसायिक विधाका सीपयुक्त जनशक्ति लैजाने बताइएको छ । सीपयुक्त श्रमिकका लागि यो राम्रो अवसर बन्न सक्छ ।

विगतमा सरकारले सरकार-सरकार (जिटुजी) प्रणालीमाफत नै ई-७ भिसामा श्रमिक पठाउने कसरत नगरेको होइन । तर, दक्षिण कोरिया आफैले व्यवसायी-व्यवसायी (बिटुबी) मोडलमा दश जनशक्ति लिन चाहेका कारण जिटुजी प्रयास सफल हुन सकेन । उच्च अदालत पाटनको आदेश, कोरियाली दूतावासको कटनीतिक नोट र वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ को मर्मलाई आत्मसात् गर्दै सरकारले म्यानपावर व्यवसायीलाई यसमा संलग्न गराउने निर्णय गरेको हो । तर यो निर्णय आफैमा विवाद र संशयमुक्त भने छैन । विगतमा नेपालका निजी म्यानपावर कम्पनीहरूले 'फ्रि-भिसा, फ्रि-टिकट'का नाममा वा अन्य विभिन्न बाहानामा श्रमिकहरूमाथि गरेको आर्थिक शोषण, ठगी र अपारदर्शिताका कारण यो नयाँ व्यवस्थाप्रति आम नागरिक र सरोकारवालाहरू सशक्त हुनु स्वाभाविक देखिन्छ । म्यानपावर व्यवसायीहरूलाई कोरिया पठाउने जिम्मा दिँदा हालसम्मकै पारदर्शी र सफल मानिएको इपिएस प्रणाली कमजोर हुन सक्ने र श्रमिकहरू पुनः विभिन्न खाले चक्रव्यूहमा फस्न सक्ने चिन्ता पनि छ ।

यद्यपि, कार्यविधिले ई-७ भिसामा म्यानपावर कम्पनीले लिने सेवा शुल्क इपिएस प्रणालीकै हाराहारीमा हुनुपर्ने र बढी लिन नपाउने व्यवस्था गरेर श्रमिकको हित रक्षा गर्ने प्रयास गरेको छ । साथै, रोजगारदाता स्वयंले श्रमिकको भाषा र सीपको निःशुल्क परीक्षण गर्ने भनिएकाले प्रक्रियालाई केही हदसम्म पारदर्शी बनाउन खोजिएको आभास हुन्छ । तर, कागजमा नियम राम्रो हुनुमात्र पर्याप्त हुँदैन, त्यसको कडा र इमानदार कार्यान्वयन मुख्य सर्त हो । ६७ थरीका व्यावसायिक, नौ थरीका अर्धव्यावसायिक, छ थरीका साधारण दक्ष र तीन थरीका दक्ष श्रमिक गरी कूल ८५ प्रकारका जनशक्ति पठाउँदा सीपको सही मूल्यांकन र छनोट प्रक्रिया निष्पक्ष हुनुपर्छ ।

अबको मुख्य चुनौती भनेकै नियमनको हो । सरकार र विशेषगरी वैदेशिक रोजगार विभागले म्यानपावर कम्पनीहरूका हरेक गतिविधिमाथि कडा निगरानी राख्न आवश्यक छ । यदि कुनै पनि बहानामा श्रमिकसँग गुप्त वा अतिरिक्त शुल्क असुलिएको पाइएमा त्यस्ता म्यानपावरलाई तत्काल खारेजीसम्मको कारवाही गर्ने आँट राज्यले देखाउनुपर्छ । दक्षिण कोरियाजस्तो सुरक्षित बजारलाई विकृतिमुक्त राख्न सियोलस्थित नेपाली दूतावास र रोजगारदाता कम्पनीहरूसँगको समन्वयलाई चुस्त बनाइनुपर्छ । अन्ततः, इपिएसको साखलाई बचाइराख्दै ई-७ भिसाको यो बिटुबी मोडललाई सुरक्षित र मर्यादित बनाउन सके यसले देशको रेमिट्यान्समा गुणात्मक वृद्धिमात्र गर्ने छैन, बरु नेपाली युवाहरूलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको उच्च प्राविधिक ज्ञान आर्जन गर्ने गतिलो अवसरसमेत प्रदान गर्ने छ ।

श्रम सरोकार

साउदी अरेबियामा रहेका नेपालीहरूले अपनाउनुपर्ने सावधानी

पछिल्ला दिनहरूमा साउदी अरेबियाका केही दूरसञ्चार कम्पनीहरूका प्रतिज्ञापत्रहरूका प्रावधानहरू कार्यान्वयनका नाममा हुने गरेका विभिन्न किसिमका ठगी वढेको पाइएको छ । जसमा धेरै नेपालीहरू आफूले लिँदै नलिएको वित्तीय दायित्वको फुमेनामा परी कानुनी कारवाहीमा पर्दै आएको साउदीस्थित नेपाली दूतावासले जनाएको छ । अनधिकृत व्यक्तिहरूबाट सिमको खरिद गर्दा र आफ्ना व्यक्तिगत विवरणहरू जथाभावी बाँड्दा यस्ता घटनाहरू घटेका हुनसक्ने भन्दै दूतावासले निम्न सावधानी अपनाउन अपिल गरेको छ ।

अज्ञात फोन कल वा मेसेजबाट सचेत रहने

कुनै प्रकारको प्रलोभन देखाइ, चिन्ता परेको भनी वा बैंक तथा सरकारी कार्यालयको कर्मचारी हो भनी कसैले तपाईंको ओटिपीलगायतका व्यक्तिगत विवरण मागेमा नदिने ।

जोबाइल सेवा स्वरिद गर्दा सावधानी अपनाउने

खुला पसलहरू वा अनधिकृत डिजलरहरूबाट सिमकार्ड नकिने । मोबाइल सिम कार्ड, इन्टरनेट सेवा, वा किस्ताबन्दी योजनाहरू खरिद गर्दा सम्झौताका सर्तहरू ध्यानपूर्वक अध्ययन गर्ने । सेवा प्रदायक वा एजेन्टहरूसँग माथि उल्लिखित विषयमा सम्झौता गर्दा आफ्नो जानकारीको दुरुपयोग नहुने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

आफ्नो व्यक्तिगत जानकारी र कागजातहरू सुरक्षित राख्ने

आफ्नो इकामा, राहदानी, बैंक विवरण वा अन्य व्यक्तिगत कागजातहरू अनावश्यकरूपमा कसैलाई नदिने । यदि कोही कसैले तपाईंको इकामा मागेमा मागिएको विवरणहरू किन आवश्यक छ भनी पहिले राम्रोसँग बुझ्नुहोस् । तपाईंको कम्पनी वा अन्य कुनै निकाय वा व्यक्तिले कुनै कागजमा तपाईंलाई हस्ताक्षर गर्न भनेमा त्यसमा लेखिएको व्यहोरा बुझेर उचित लागेमा मात्र हस्ताक्षर गर्नुहोस् ।

□ सिद्धार्थ राज

मिडियाले तथ्यपरक रिपोर्टिङ गरेर स्थानीय सरकारलाई उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन भूमिका खेल्न सक्छ । स्थानीय सरकारले प्रेस स्वतन्त्रताको सम्मान गर्दै मिडियाको विकासमा सहयोग गर्नुपर्छ । सरकार प्रशंसा चाहने र मिडिया आलोचनात्मक हुने, यी दुवैको मूल गुण हो । त्यसैले दुवैबीचको सम्बन्धमा रचनात्मक सन्तुलन आवश्यक छ । कर्तव्य पालना गर्दा भएका कार्यमा समन्वय हुन आवश्यक छ । स्थानीय तहलाई संविधानले दिएको अधिकारलाई कार्यान्वयन गर्न सघाउनु मिडियाको कर्तव्य हो ।

पाठक मञ्च

रास्वपाभिन्न हुर्कंदो नियन्त्रणमुखी राजनीति

हालै राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले चितवनको भरतपुर महाधिवेशनबाट पारित गरी सार्वजनिक गरेको चौथो संशोधित विधान र त्यसले पार्टीको आन्तरिक संरचनामा पारेको प्रभावबारे सञ्चारमाध्यममा आएका समाचारले मेरो ध्यान तानेको छ । 'परम्परागत दलहरूभन्दा फरक' र 'वैकल्पिक राजनीतिक शक्ति' को नारा दिएर उदाएको रास्वपाले आफ्नो चौथो संशोधनसम्म आइपुग्दा जसरी संगठनात्मक ढाँचा परिवर्तन गरेको छ, यसले पार्टीभित्र लोकतान्त्रिक मूल्य र व्यक्तिकेन्द्रित शक्तिको सन्तुलनमाथि गम्भीर बहस सिर्जना गरिदिएको छ । एक सचेत नागरिकका नाताले यस विधानका सबल र दुबल पक्षमाथि विमर्श गर्नु मेरो दायित्व ठानेर यो पत्र लेख्दै छु ।

संशोधित विधानका केही प्रावधानहरू पक्कै पनि स्वागतयोग्य र नेपाली राजनीतिक क्षितिजमा अनुकरणीय छन् । पार्टीले 'परिवारवाद र नातावादलाई पूर्ण निषेध' गर्ने घोषणा गर्नु र अवसर तथा पदोन्नतिलाई कार्यसम्पादनका आधारमा तय गर्ने नीति लिनु प्रशंसनीय छ । नेपालका पुराना राजनीतिक दलहरू नातावाद र गुटबन्दीको चक्रव्यूहमा फसेका बेला रास्वपाको यो कदमले नयाँ पुस्तालाई राजनीतिमा आकर्षित गर्न मद्दत पुग्ने छ । त्यस्तै, पार्टी वा राज्य सञ्चालनको जिम्मेवारीमा रहेका व्यक्तिलाई प्रत्यक्ष निजी

नेपालमा तीन तहको सरकार सञ्चालनमा रहेको छ । संघीय सरकार, सातवटा प्रदेश सरकार, ७५३ वटा स्थानीय तह सरकार र छ हजार ७४३ वडा रहेका छन् ।

नेपालको संविधान २०७२ को धारा ५६ मा राज्यको संरचना, धारा ५७ मा राज्य शक्तिको बाँडफाँट र धारा ५९मा आर्थिक अधिकारको प्रयोगसम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । त्यसैले स्थानीय सरकार आफैँ नीति र कार्यक्रम बनाउने, आर्थिक बाँडफाँट गरी बजेट बनाउने र आवश्यक कानून बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने हैसियत राख्छ । त्यस्तै संविधानको धारा २२९ देखि २३० सम्म स्थानीय व्यवस्थापिका गठन, सञ्चालन प्रक्रियाको विषयमा उल्लेख छ । यही कानून र विधिअनुसार स्थानीय सरकार सञ्चालन भएको पनि नौ वर्ष पूरा भएको छ । स्थानीय सरकारको प्रभावकारिता दिनानुदिन बढिरहेको छ ।

त्यस्तै नेपाली प्रेसले पनि राणा शासन, २००७ देखि २०१७ सालसम्म प्रजातन्त्र, २०१७ देखि २०४६ सालसम्मको पञ्चायती व्यवस्था, २०४६ पछिको बहुदलीय प्रजातन्त्र, १० वर्षको माओवादी सशस्त्र विद्रोह, २०५९ माघ १९ पछि प्रजातन्त्र 'कु' गरेर राजाको शासन र २०६२/६३ सालको ऐतिहासिक जनआन्दोलनपछिको लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थापछिको २० वर्ष भोगेर आएको छ । २०४७ को संविधानलेभै २०६३ सालको अन्तरिम संविधानमा पनि प्रेस स्वतन्त्रताको पूर्णरूपमा प्रत्याभूति गरिएको थियो ।

नेपालको संविधान-२०७२ को प्रस्तावनामै पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता उल्लेख गरिएको छ । संविधानको भाग-३ को मौलिक हक र कर्तव्यअन्तर्गत धारा १७ मा स्वतन्त्रताको हक, धारा १९ मा सञ्चारको हक, धारा २७ मा सूचनाको हक र धारा २८ मा गोपनीयताको हक उल्लेख छ । धारा १९ मा सञ्चारसम्बन्धी हकमा कुनै समाचार, लेख, सम्पादकीय, श्रव्य वा श्रव्यदृश्य सामग्रीलाई प्रकाशन वा प्रसारण गर्नुअघि रोक लगाइने छैन । कुनै सामग्री प्रकाशित गरेको कारण रेटियो, टेलिभिजन, अनलाइन, पत्रपत्रिका वा अन्य सञ्चारमाध्यमलाई बन्द, जफत वा दर्ता खारेज गर्न पाइँदैन भनेर प्रस्ट उल्लेख छ । यही पृष्ठभूमिमा आधारित भएर मिडिया र स्थानीय सरकारको सम्बन्ध र दायित्व स्थापित भएका छन् ।

हामीले राजनीतिक स्थायित्व प्राप्त गर्नु भनिरहेका नेपाली पत्रकारितामा केही जटिल प्रश्न उब्जेका छन् । अर्को चुनाव आउने बेलासम्म नेपालको पत्रकारिताको स्थिति कस्तो होला ? स्थानीय तह र प्रदेशको पत्रकारिता कस्तो होला ? प्रश्न र आशंका जन्माएको छ । मिडियाको शाब्दिक अर्थ माध्यम हो । वास्तवमा मिडिया नागरिकका लागि तथ्यपरक सूचना र जानकारी प्राप्त गर्ने माध्यम नै हो । पारम्परिक रूपमा रेटियो, टेलिभिजन र पत्रपत्रिकाहरूलाई सञ्चारको माध्यम मानिन्थ्यो भने भौतिक विज्ञान र सूचना प्रविधिको तीव्र विकास भएको आजको युगमा मिडिया केवल छाप र श्रव्यदृश्य माध्यममै

सीमित रहेन । अहिले डिजिटल मिडियाको युग चलिरहेको छ । यतिबेला मिडियाले इन्टरनेटको दुनियाँबाट सामाजिक सञ्जालहरू हुँदै कृत्रिम बुद्धिकता (आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स) सम्मको क्षेत्रलाई समेटिसकेको छ । त्यसैले आजको युगमा मिडियाले लोकतन्त्रको प्रवर्द्धन र जवाफदेही शासन व्यवस्था निर्माणका लागि अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका छन् ।

संविधान र कानूनले स्थानीय सरकारलाई मिडिया सञ्चालन गर्ने अधिकार दिएको छ । त्यही व्यवस्थालाई टेकेर स्थानीय सरकारले मिडियालाई प्रवर्द्धन र नियमन गर्नसक्ने गरी कानून वा विधि बनाउने गरेका छन् । मिडियाले मूलतः सुशासनका सूचकहरूमा सरकारको अवस्था के छ भनेर उजागर गर्ने काम गर्दछ । पारदर्शी, जवाफदेही, प्रभावकारी र सुशासनयुक्त सेवा प्रवाहका लागि सरकारले गर्नुपर्ने कामबारे सचेतना फैलाउने काम मिडियाले गर्दछ । सरकारी निकायहरू सेवा प्रवाह गर्ने कार्यमा चुकेका छन् भने नागरिकसमक्ष सूचना प्रवाह गरेर उनीहरूलाई जवाफदेही बनाउने प्रयत्न मिडिया र पत्रकारले गर्नुपर्दछ ।

यस अर्थमा स्थानीय सरकार र मिडियाको सम्बन्ध परस्पर सहयोगात्मक र खबरदारीयुक्त दुवै हो भन्न सकिन्छ । मिडियाले सबै तहका सरकारबाट प्रत्यक्ष वा परोक्ष कुनै प्रकारको लाभ लिँदै गर्दा उनीहरूले आफ्नो कर्तव्य भुल्नु हुँदैन ।

मिडियाले समाजको वृहत्तर परिवर्तनका साथै आर्थिक एवं सामाजिक रूपान्तरणका लागि पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको हुन्छ । यसमा मुख्यगरी मिडियाले प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने विषयको सत्य, तथ्यमा आधारित हुन पर्दछ । मिडियामा आएका र आउने समाचार, सूचना र विज्ञापनजस्ता सामग्रीले निर्माण गर्ने धारणा वा भाष्यले नागरिकलाई फाइदा पुग्छ कि पुग्दैन भनेर ध्यान दिनु जरुरी हुन्छ । मिडिया 'कन्टेन्ट'को सही विश्लेषण गर्न सकिएन भने केही सीमित व्यक्ति, समूह र संस्थाको निजी हित प्रवर्द्धनका लागिमात्र 'मिडिया ट्रायल' हुनसक्ने सम्भावना रहन्छ । आज स्थानीय सरकार र मिडियाबीचमा सबैभन्दा ठूलो खतरा यही विषय रहेको छ ।

मिडिया परिवर्तनको संवाहक हो । समाज र राज्यको हरेरदार हो । आवाजविहीनहरूको आवाज हो । लोकतन्त्रको आधार हो । राजनीतिक परिवर्तनले ल्याउने उपलब्धिलाई जनताको घरदैलोसम्म सञ्चार गर्ने काम हो । यसर्थ असल शासनको प्रवर्द्धनका लागि पनि मिडियाले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको हुन्छ । मिडियाले स्थानीय तहका योजना, बजेट र सेवा प्रवाहबारे नागरिकलाई जानकारी पुऱ्याएर सुशासन कायम गर्न सघाउँछ । जनता र सरकारबीच सूचना आदानप्रदान गर्ने पुलको रूपमा काम गरी पारदर्शी बनाउने विश्वासको वातावरण निर्माणका लागि मिडियाले सहयोग पुऱ्याउँछ ।

स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूले जनताका समस्या, गुनासा र स्थानीय सरकारको कामबारे रिपोर्टिङ गरेर रचनात्मक खबरदारीको भूमिका निर्वाह गर्छ । साँचै भन्दा सरकारी निकायको सेवा र जनताको अपेक्षामा 'वाचडग'को

भूमिका निभाउन सक्छ । स्थानीय सरकारले नागरिकको सूचनाको हक सुनिश्चित गर्न र स्थानीय सञ्चारमाध्यमको प्रवर्द्धनका लागि नीति र कार्यक्रम बनाएर साभ्दारी गर्न सक्छ । जस्तै: सञ्चार नीति, विज्ञापन नीति, कार्यक्रम सञ्चालन र प्रचारप्रसार नीति, क्षमता विकास नीति बनाउन सकिन्छ तर यो कार्य धेरै स्थानीय सरकारले गरेका छैनन् ।

मिडियाले तथ्यपरक रिपोर्टिङ गरेर स्थानीय सरकारलाई उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन भूमिका खेल्न सक्छ । स्थानीय सरकारले प्रेस स्वतन्त्रताको सम्मान गर्दै मिडियाको विकासमा सहयोग गर्नुपर्छ । सरकार प्रशंसा चाहने र मिडिया आलोचनात्मक हुने, यी दुवैको मूल गुण हो । त्यसैले दुवैबीचको सम्बन्धमा रचनात्मक सन्तुलन आवश्यक छ । कर्तव्य पालना गर्दा भएका कार्यमा समन्वय हुन आवश्यक छ । स्थानीय तहलाई संविधानले दिएको अधिकारलाई कार्यान्वयन गर्न सघाउनु मिडियाको कर्तव्य हो । स्थानीय तहको क्षेत्राधिकार र कार्यक्षेत्रको प्राथमिकताबारे नागरिकसमक्ष सचेतना फैलाउने सामग्रीहरू सम्प्रेषण गर्नु मिडियाको दायित्व हो । यो कार्यमा स्थानीय सरकारले मिडियामैत्री योजना बनाउनुपर्छ ।

स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूले गरेका चुनावी प्रतिवद्धताहरूको कार्यान्वयन कसरी भइरहेको छ भनेर विवेचनात्मक र यथार्थपरक टिप्पणी गरी सचेत र स्मरण गराउनु मिडियाको कर्तव्य र दायित्व हो स्थानीय तहले सेवा प्रवाहका क्रममा भए गरेका नवीन प्रयोगहरू छन् भने त्यसलाई सम्प्रेषण गरी नागरिक समक्ष जानकारी दिने कार्यमा मिडियाले सहयोग गर्न सक्छ । आवाजविहीनहरूको आवाज बन्नका लागि नागरिकले भोग्नुपरेको सास्ती र भ्रष्टाचललाई बाहिर ल्याउने र सेवा प्राप्तिको सरल तरिकाहरूबारे जानकारी दिने कार्य मिडियाले गर्नु पर्दछ । यस्ता विषय बाहिर आउँदा दुवै पक्षले कर्तव्य सम्भरनुपर्छ । स्थानीय तहले मिडियालाई आफूले गरेका कामको मूल्यांकन गर्न लगाउने, सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण र अनुगमनमा सहभागी गराउने, नियमित प्रेस भेटघाट गरेर जानकारी दिनुपर्दछ । यसो गर्दा विश्वासको वातावरण बन्दछ ।

स्थानीय सरकारले स्थानीय मिडियाको विकास, प्रवर्द्धन र क्षमता विकास गर्न स्पष्ट नीति बनाउन आवश्यक छ । मिडिया बलियो भएन भने लोकतान्त्रिक अभ्यास बलियो हुँदैन । स्थानीय मिडिया जोगाउने स्थानीय सरकारको भूमिका देखिनुपर्छ । जस्तै: विज्ञापन, सूचना, तालिम, सञ्चार उपकरण खरिदमा सहयोग गर्न सक्छ । स्थानीय सरकार र मिडियाबीचको सम्बन्ध लोकतन्त्रमा परस्पर परिपूरक हुनुपर्दछ । स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, योजना र सेवा प्रवाहबारे नागरिकलाई सुसूचित गराउन मिडियासँग साभ्दारी गर्दछ । स्थानीय सरकार र मिडियाबीचको सम्बन्ध शासक र शासितको जस्तो नभई सुशासन र विकासका लागि सहकार्यमा आधारित हुनुपर्छ । रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

रासस

कमेडी च्याम्पियनमा देखिँदै जितु नेपाल

अभिनेता तथा हास्य कलाकार जितु नेपाल रियालिटी शो 'कमेडी च्याम्पियनको चौथो सिजनमा देखिने भएका छन्। उनी शोको निर्णायकको भूमिकामा देखिन लागेका हुन्।

बुधबार, २४ असार २०८३ (Wednesday, 8 July 2026)

'बा: एक योद्धा'को पोस्टरमा खुसी र तनाव

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- भदौ १९ गतेबाट प्रदर्शनमा आउने चलचित्र 'बा: एक योद्धा'को नयाँ पोस्टर सार्वजनिक भएको छ। निर्माण टिमले आज दुईवटा पोस्टर सार्वजनिक गरेको हो।

रहेका छैनन् भनेर शंका गर्ने ठाउँ छ। सार्वजनिक दुई पोस्टरले एक सुखी परिवारमा अचानक आएको केही अनपेक्षित घटनालाई संकेत गरेको छ।

चलचित्र 'बेहुली'को प्रदर्शन भदौ २६ देखि

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- चलचित्र 'बेहुली' भदौ २६ गतेदेखि देशभरका सिनेमाघरमा रिलिज हुने भएको छ। राजधानीमा एक कार्यक्रम गर्दै निर्माण युनिटले पोस्टर प्रदर्शन मिति सार्वजनिक गरेको हो।

भाव र सामान्य चोट देखिन्छ भने उनको नाडीमा हतकडी भुन्डिएको छ। रातो रङको आकर्षक विवाह पहिरन र गहनामा सजिएकी दिव्या रायमाझीले आँखा चिन्लिएर शान्त मुद्रामा पारसको छातीमा टाउको अडेसाएकी छन्।

मगरलगायतको अभिनय छ। नरेन्द्र मैनालीको क्यामेरा, विकास दाहालको सम्पादन र रोशन श्रेष्ठको एक्सन चलचित्रमा छ।

बाहिरियो पोर्चुगल

काठमाडौँ (प्रस)- फिफा विश्वकपको राउन्ड अफ-१६ अन्तर्गत भएको रोमाञ्चक प्रतिस्पर्धामा स्पेनले पोर्चुगललाई १-० ले पराजित गर्दै क्वाटरफाइनलमा स्थान सुरक्षित गरेको छ।

अमेरिकाको डेलास खेलमैदानमा भएको खेलमा निर्धारित ९० मिनेटसम्म दुवै टोलीले गोल गर्न नसकेपछि, खेल अतिरिक्त समयमा जानि सकेको थियो। तर खेलको दोस्रो हाफको अतिरिक्त समयमा मिक्केल मर्तिनेले निर्णायक गोल गर्दै स्पेनलाई महत्वपूर्ण जित दिलाए।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: TAJIZ ALBAET FOR FAST FOOD COMPANY. 1. Waiter. 1 0 1800 182.8550

पोर्चुगीस प्रशिक्षकद्वारा राजीनामा स्पेनसँग पराजित हुँदै पोर्चुगल फिफा विश्वकप २०२६ बाट बाहिरिएपछि मुख्य प्रशिक्षक रोबर्टो मार्टिनेजले पदबाट राजीनामा दिएका छन्।

युएडमा रोजगार कम्पनी: STAR ALTAMIRAT ELECTROMECHANICAL LLC. 1. Electric Arc Welder Assistant. 3 0 1600 66.388

कतारमा रोजगार कम्पनी: MELAKA CONTRACTING AND SERVICES. 1. Assistant Carpenter. 1 0 1000 80.0000

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: MITRAJAYA HOMES SDN. BHD. 1. Cleaners. 20 0 1700 63.609

मौरिशसमा रोजगार कम्पनी: MOPIROVE LIMITED. 1. Boiler Operator. 2 0 16500 53.3222

ग्रेस ओभरसीसमा रोजगार कम्पनी: GRACE OVERSEAS PVT. LTD. 1. Administrative Officer. 1 0 6000 28.8.CBD

निल इन्टरनेशनलमा रोजगार कम्पनी: NILE INTERNATIONAL MANPOWER AGENCY PVT. LTD. 1. Warehouse Workers. 50 0 1700 63.988

मलेसियामा रोजगार कम्पनी: SPX XPRESS SDN. BHD. 1. Warehouse Workers. 50 0 1700 63.988

इकोनिक इन्टरनेशनलमा रोजगार कम्पनी: ICONIC HR CONSULTANT PVT LTD. 1. Building Carpenter - General. 1 0 1100 89.800

कतारमा रोजगार कम्पनी: EVEREST NEW DINING RESTAURANT. 1. Cashier. 0 1 2500 1.8.394

कतारमा रोजगार कम्पनी: PROYAN CONSTRUCTION AND CLEANING. 1. Building Carpenter - General. 1 0 1100 89.800

कतारमा रोजगार कम्पनी: LUCKY HUMAN RESOURCE PVT.LTD. 1. Hair Dresser. 0 1.0 200 83.388

कुवेत/साउदीमा रोजगार कम्पनी: PINKESH GLOW BEAUTY SALON. 1. Hair Dresser. 0 1.0 200 83.388

कतारमा रोजगार कम्पनी: MAJESTY RESTAURANT MANAGEMENT COMPANY. 1. Bartender. 5 0 150 63.688

कतारमा रोजगार कम्पनी: BEST CONTROL FOR MAINTENANCE AND CLEANING. 1. Pest Control Worker. 4 0 1000 80.939

ओमेगा इन्टरनेशनलमा रोजगार कम्पनी: Omega International Pvt. Ltd. 1. Pest Control Worker. 4 0 1000 80.939

भनेजुलाको ला गुएरामा सोमवार भूकम्पको समयमा भत्किएको भवनबाट एक पीडितको शव निकाल्दै उद्धारकर्मी। गत जुन २४ मा गाएको शक्तिशाली भूकम्पमा परी मृत्यु हुनेको संख्या तीन हजार ५०० नाघिसकेको जनाइएको छ।

तस्विर: सिन्हा

सामसुङको नाफामा ऐतिहासिक छलाङ

सियोल- कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआई) प्रविधिसँग सम्बन्धित मेमोरी चिपको विश्वव्यापी माग तीव्र रूपमा बढेसँगै दक्षिण कोरियाली प्रविधि कम्पनी सामसुङ इलेक्ट्रोनिक्सले दोस्रो त्रैमासिक परिचालन नाफामा ऐतिहासिक उछाल आउने प्रक्षेपण गरेको छ। कम्पनीले मंगलबार सार्वजनिक गरेको प्रारम्भिक विवरणअनुसार अप्रिल-जून अवधिमा परिचालन नाफा ८९४ खर्ब वोन (५८ अर्ब ४० करोड अमेरिकी डलर) पुगे अर्बौंको तुलनामा एक हजार ८९० प्रतिशत अर्थात् करिब १९ गुणाले बढी हो। विश्वकै सबैभन्दा ठूलो मेमोरी चिप उत्पादक सामसुङका अनुसार यस अवधिमा राजस्व पनि उल्लेखनीयरूपमा बढेर एक हजार ७० खर्ब वोन पुगेको छ। यो अघिल्लो वर्षको तुलनामा १२९ प्रतिशतले बढी हो। कम्पनीले विस्तृत वित्तीय प्रतिवेदन यसै महिनाको अन्त्यतिर सार्वजनिक गर्ने जनाएको छ।

एआईका लागि आवश्यक डेटा सेन्टरमा प्रयोग हुने उच्च क्षमताका मेमोरी चिपको तीव्र मागले दक्षिण कोरियाका प्रमुख सेमिकण्डक्टर कम्पनीहरूको आम्दानीलाई नयाँ उचाइमा पुऱ्याएको छ। यही कारण सामसुङले यसअघि कामदारसँग वोनसम्बन्धी सहमति गरेपछि, सम्भावित ठूलो हडतालसमेत टार्न सफल भएको थियो।

गतिरहेका छन्। प्राध्यापक किमका अनुसार उक्त परियोजना सम्पन्न भएपछि पनि सामसुङले हालको आयको स्तर कायम राख्न सक्छ वा सबैभन्दा बढी विषय भने अर्बौं अतिरिक्त छ।

केही विश्लेषकले एआई पूर्वाधारमा हुने सम्भावित लगानी सुस्ताइलाइ अहिलेको मेमोरी चिप बुझाका लागि प्रमुख जाँखिमका रूपमा औल्याएका छन्। तर काउन्टरपोइन्ट रिस्चका विश्लेषक एमएस हवाङले उत्पादकको आपूर्ति क्षमता र ग्राहकको मागबीचको अन्तर अर्बौं उल्लेखनीय रूपमा कायम रहेकाले व्यापक मन्दीको निष्कर्ष निकाल्न हतार हुने बताए। उनका अनुसार केही प्रतिस्पर्धी कम्पनीका डेटा सेन्टर परियोजना हिलो हुन सक्छन्, तर त्यसलाई समग्र एआई पूर्वाधार लगानी घटेको संकेतका रूपमा लिइने मिल्दैन।

एआई उद्योगका लागि उच्च मूल्यका चिप उत्पादनमा प्राथमिकता दिइरहेका उत्पादकहरूले मोबाइल फोन, ल्यापटप तथा अन्य उपभोक्ता विद्युतीय सामग्रीमा प्रयोग हुने साधारण चिपको उत्पादन घटाएका छन्। यसले ती उपकरणको मूल्यसमेत बढाउन थालेको विश्लेषण गरिएको छ। दक्षिण कोरियामा सेमिकण्डक्टर उद्योगबाट बढेको कर आम्दानी कसरी उपयोग गर्ने भन्ने विषय पनि अहिले सार्वजनिक बहसको केन्द्र बनेको छ। राष्ट्रपतिका प्रमुख सचिव कां हुन-सिकले कर राजस्वबाट प्राप्त अतिरिक्त आम्दानी एआई तथा सेमिकण्डक्टर उद्योगका ठूला परियोजनामा लगानी गरिने र त्यसबाट युवालाई आवास, स्टार्टअप स्थापना तथा रोजगारीका अवसर विस्तार गर्न सहयोग पुग्ने बताएका छन्।

यसैबीच एसके हाइनिक्ससँग सम्बन्धित ज्याकेट यस वर्ष सामाजिक सञ्जालमा धन र सफलताको प्रतीकका रूपमा भाइरल बनेको थियो। विभिन्न व्यंग्यात्मक सामग्रीमा त्यसलाई विलासी जीवनशैली र राम्रो वैवाहिक सम्भावनाको 'सुनौलो टिकट'का रूपमा चित्रण गरिएको थियो। योन्हापका अनुसार वैवाहिक मिलान संस्था सुनुले तयार पारेको 'वाञ्छनीयता सूचकांक' मा सामसुङ र एसके हाइनिक्सका कर्मचारीको आकर्षण डाक्टर र बकिलसह पुगेको देखिएको छ। रासस/एएफपी

विश्वकपमा निष्पक्षतामाथि बहस

जेनेभा- फिफाले अमेरिकी स्ट्राइकर फोलारिन वालोगुनमाथिको निलम्बन अन्तिम समयमा हटाउने निर्णय गरेपछि विश्वकप फुटबलको निष्पक्षता, नियमको समान प्रयोग र राजनीतिक प्रभाववारे व्यापक बहस सुरु भएको छ। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प र फिफा अध्यक्ष जिआनी इन्फान्टिनोबीच भएको टेलिफोन संवादपछि आएको निर्णयले अन्तर्राष्ट्रिय फुटबल वृत्तमा गम्भीर प्रश्न उठाएको छ।

वालोगुनलाई बोस्निया-हर्जगोभिनाविरुद्धको खेलमा गम्भीर फाउलका कारण रातो कार्ड देखाइएको थियो। सामान्यतः यस्तो अवस्थामा कम्तीमा एक खेलको प्रतिबन्ध लाग्ने भए पनि फिफाको अनुशासनात्मक समितिले आइतबार निलम्बन हटाउँदै उनलाई ४० हजार अमेरिकी डलर जरिवाना गरेर खेल अनुमति दिएको थियो। त्यसपछि सोमवार बेल्जियमविरुद्धको विश्वकपको नकआउट खेलमा उनी मैदान उत्रिए।

विवादस्यद निर्णयले अमेरिकालाई फाइदा पुन सकेन। वालोगुन टोलीमा रहे पनि अमेरिका बेल्जियमसँग ४-१ ले पराजित हुँदै प्रतियोगिताबाट बाहिरियो। यद्यपि, खेलको नतिजाभन्दा बढी चर्चा फिफाको निर्णय र त्यसको प्रक्रियाले पायो।

युरोपेली फुटबल महासंघ (युइएफए) ले फिफाले 'लक्ष्मण रेखा पार गरेको' टिप्पणी गर्दै निर्णयलाई अमृतपूर्व, अन्यायपूर्ण र वृहत् कठिन भनेको छ। युइएफएका अनुसार नियमको निश्चितता र समान कार्यान्वयन खेलको विश्वसनीयताको आधार हो र त्यसमा कमजोरी आए प्रतियोगिताको अखण्डता नै जोखिममा पर्छ।

बेल्जियम फुटबल संघले पनि वालोगुनको योग्यतामाथि औपचारिक आपत्ति जनाएको थियो। तर फिफाको अपिल समितिले खेल सुरु हुनुभन्दा केही घण्टाअघि बेल्जियमको चुनौती खारेज गर्दै त्यसलाई मुद्दा उठाउने कानुनी आधार नभएको निष्कर्ष निकालेको थियो। बेल्जियमले अर्को स्विटजरल्याण्डस्थित खेलकूद मध्यस्थता अदालतमा जाने विकल्प खुला राखेको छ।

फिफाका पूर्वअध्यक्ष सेप ब्लाटरले सामाजिक सञ्जालमाफत प्रतिक्रिया दिँदै रातो कार्ड राजनीतिक फोन कलका आधारमा नभई नियम, प्रमाण र स्वतन्त्र निकायका निर्णयबाट मात्र उल्टिनुपर्ने बताए। स्विस फुटबल संघले पनि प्रतियोगिताको विश्वसनीयता स्पष्ट र स्थिर नियममा निर्भर रहने जनाएको छ।

विभिन्न राष्ट्रिय टोलीका प्रशिक्षकहरूले पनि निर्णयप्रति असन्तुष्टि व्यक्त गरेका छन्। नर्वेका प्रशिक्षक स्टाले सोलवाक्नेनेले यसले भविष्यका रातो कार्डसम्बन्धी निर्णयमा अन्योल सिर्जना गर्ने बताए। इंग्ल्याण्डका प्रशिक्षक थोमस टुचेलेले पनि अब पहिलो कार्डसमेत पुनरावलोकन हुनसक्ने अवस्था सिर्जना भएको टिप्पणी गरे।

फिफाले भने आफ्नो निर्णयको वचाउ गरेको छ। संस्थाले रातो कार्डका कानुनी परिणाम पुनरावलोकन गर्नु आधुनिक फुटबलमा नयाँ विषय नभएको र युरोपका धेरै शीर्ष लिगमा यस्ता निर्णय नियमितरूपमा हुने गरेको जनाएको छ। फिफाका अनुसार यसलाई खेलको निष्पक्षताविरुद्धको कदमका रूपमा व्याख्या गर्नु उचित होइन।

विवादको केन्द्रमा अमेरिकी राष्ट्रपति ट्रम्पको भूमिका पनि रहेको छ। ट्रम्पले सोमवार आफूले इन्फान्टिनोलाई फोन गरेर घटनाको समीक्षा गर्न आग्रह गरेको स्वीकार गरे। यद्यपि उनले

कुनै विशेष निर्णयको दबाव नदिएको दावी गरे। उनले रातो कार्डलाई 'डरलाग्दो निर्णय' भन्दै दुई खेलाडीबीचको सामान्य टक्करको रूपमा आफूले हेरेको बताए।

इन्फान्टिनोले भने फिफाका न्यायिक निकाय स्वतन्त्र रहेको र उनीहरूले स्वायत्त रूपमा निर्णय गर्ने स्पष्ट पार्नुभएको छ। ट्रम्पसँगको कुराकानीमा पनि आफूले कानुनी प्रक्रिया जारी रहेको जानकारीमात्र गराएको उनको भनाइ छ।

इन्फान्टिनो र ट्रम्पबीचको निकट सम्बन्ध यसअघि पनि विवादको विषय बनेको थियो। गए वर्ष फिफा कंग्रेस हिलो भएको घटनादेखि लिएर ट्रम्पलाई फिफा शान्ति पुरस्कार प्रदान गरिएको विषयसम्म युरोपेली फुटबल वृत्तले पटक-पटक चासो व्यक्त गर्दै आएको छ। नर्वे फुटबल संघले त इन्फान्टिनोमाथि राजनीतिक तटस्थता उल्लंघन गरेको आरोप लगाउँदै नैतिक उजुरीसमेत समर्थन गरेको थियो।

वालोगुनको घटनाले विश्वकपमा अनुशासनात्मक निर्णयसम्बन्धी फिफाको पछिल्लो अभ्यासमाथि पनि प्रश्न उठाएको छ। यसअघि पोर्चुगलका फिफिस्टायानो लान्डो, इक्वेडोरका मोइसेस काइसेडो, अर्जेन्टिनाका निकोलस ओटामेण्डीलगायत केही खेलाडीलाई पनि अपेक्षाभन्दा नरम सजाय दिइएको भन्दै आलोचना भएको थियो। त्यस्तै दक्षिण अफ्रिकाका थेम्बा ज्वानेजस्ता खेलाडीले भने समान प्रकृतिको घटनामा कडा प्रतिबन्ध भोग्नुपरेको उदाहरणसमेत प्रस्तुत गरिएको छ।

यस घटनापछि विश्व फुटबलमा नियमको समान प्रयोग, न्यायिक निकायको स्वतन्त्रता र राजनीतिक प्रभावबाट खेलाडी टाढा राख्ने विषय फेरि बहसको केन्द्रमा पुगेको छ। रासस/एपी

कर्जा चुक्ता तथा धितो लिलाम बारेको 6 दिने सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८३/०३/२४ गते

पञ्चशील बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.को तपसिलमा उल्लेखित कर्जा सदस्यले प्राप्त गरेको कर्जाको संस्थालाई तिर्ने/बुझाउने सार्थक, व्याज लगायत अन्य लेना रकम चुक्ता भुक्तानी गर्न यस संस्थाबाट पटक पटक लिखित एवं मौखिक जानकारी गराई विभिन्न मितिमा ३५ (पैंसठ) दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्दा समेत आउताल गरि कर्जा चुक्ता भुक्तानी गर्नका लागि कुनै चासो नदेखाई वेवास्ता गरेकोले सदस्यलाई आफ्नो कर्जा चुक्ता भुक्तानी गर्न वा नतिरे नबुझाए धितो लिलामको लागि मिति २०८३/११/११ गते ३५ (पैंसठ) दिने सार्वजनिक सूचना जारी गर्दा समेत वेवास्ता गरी बसेको हुनाले सदस्यहरूलाई आफ्नो कर्जा चुक्ता भुक्तानी गर्न वा नतिरे नबुझाए धितो लिलामको लागि मिति ०३ दिने सूचना जारी गरिएको छ। उल्लेखित मिति भित्र तपसिल बमोजिमका शेयर सदस्यले उपभोग गरेको कर्जाको सम्पूर्ण साँवा, व्याज तथा हजना समेत संस्थामा दाखिला हुन नआएमा कर्जा उपभोग गर्ने क्रममा यस संस्थालाई लेखि दिएको तपसिलमा उल्लेखित विवरण रहेको सम्पत्ति लिलाम बिक्री गरि तथा कर्जा लिला संस्थालाई गरिएको लिखत तमसुक, सर्त, कबुलियतनामा तथा सहकारी ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम वा प्रचलित कानून बमोजिम अन्य व्यवस्था गरि संस्थाको साँवा, व्याज, हजना तथा असुली कारवाहीको सिलसिलामा भएका अन्य खर्चहरू समेत असुल उपर गरिने व्यहोरा सम्बन्धित पक्षलाई यसै सूचना मार्फत जानकारी गराईन्छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ (सात) दिन भित्र कर्जा चुक्ता गर्न तपसिल बमोजिमका शेयर सदस्यहरूको संस्थामा धितो रहेको सम्पत्ती सकार गरिलिन ईच्छुक महातुभावहरूले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७(सात) दिन भित्र यस संस्थाको मुख्य कार्यालय ललितपुर-१९, कुमारीपाटीमा कार्यालय समय भित्र आईपुगे गरी निम्न शर्तहरूको अधिनमा रही शिलबन्धि बोल पत्र पेश गर्नुहुन आह्वान गरिन्छ। प्राप्त बोलपत्रहरू संस्थाको कार्यालयमा ८ औं दिन वा सो दिन बिदा परेमा त्यसको लगत्तै कार्यालय खुलेको दिन बिहान १० बजे खोलिए हुँदा सम्बन्धित शेयर सदस्य, बोलपत्र दाता वा आधिकारिक प्रतिनिधि उपस्थित हुन समेत जानकारी गराईन्छ तर बोलपत्र दाताको अनुपस्थितिले बोलपत्र खोल बाधा पुग्ने छैन।

तपसिल

ऋणीको विवरण	धितोमा रहेको सम्पत्तिको विवरण
१) ऋणी :- विजेश रूद्र श्रेष्ठ बाजे :- जगतलाल श्रेष्ठ पिता :- भिम रूद्र श्रेष्ठ ना.प्र.नं.:-४६२२, काठमाण्डौ ठेगाना: काठमाण्डौ जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं. २७। हाल :- ललितपुर जिल्ला ल.म.न.पा. वडा नं. २, सानेपा।	श्री नेपाल ई-विज मेनेजमेन्ट प्रा.लि.को नाममा मालपोत कार्यालय कलंकी काठमाण्डौमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको काठमाण्डौ जिल्ला साविक मागातिथ गा.वि.स. वडा नं.८,सिस्ट नं.८(ख) को कि.नं. ४०५, कि.नं.३९१ र कि.नं ३९६ को क्रमशः क्षेत्रफल १-०-१-२, ०-४-१-३ र ०-१-३-३, रहेको जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको अन्य लिलामागापात समेत। श्री विजेश रूद्र श्रेष्ठको नाममा मालपोत कार्यालय घोराही, दाङमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको दाङ जिल्ला साविक लक्ष्मीपुर गा.वि.स. वडा नं. ८, सिस्ट नं.८(क) को कि.नं. ३८७, कि.नं.४०३, कि.नं.५८७, कि.नं.५८९, कि.नं.११८५, कि.नं.३८५, कि.नं.५८५, कि.नं.११८६, कि.नं.६९२, कि.नं.३९८, कि.नं.९७८, कि.नं.६०३, कि.नं.११८७, कि.नं.४००, कि.नं.११५१, कि.नं.११५२, कि.नं.१०९०, कि.नं.१०३१, कि.नं.३९०, कि.नं.१२३९, कि.नं.१२०१, कि.नं.३७२, कि.नं.३८९, कि.नं.१७७ जग्गाको क्रमशः क्षेत्रफल २९९४.८९ व.मि.,८२९.५३ व.मि.,५५८.६६ व.मि.,१०१५.७५ व.मि.,११२६.८५ व.मि.,७६१.८१ व.मि., १६९२.९२ व.मि.,११२६.६६ व.मि., २४०३.९४ व.मि., १२२८.९० व.मि.,३८९.४२ व.मि., १३५४.३३ व.मि., ११२६.६८ व.मि.,१०१५.७५ व.मि., २२८५.७५ व.मि., ३३८.६३ व.मि., ३१६६.१९ व.मि., ७९५.७८ व.मि., ८६३.३९ व.मि., ३३८.६३ व.मि., १५७४.६३ व.मि., ३७५८.९० व.मि., ७२७.९५ व.मि., १३५४.५२ व.मि. रहेको जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको अन्य लिलामागापात समेत, दाङ जिल्ला साविक लक्ष्मीपुर गा.वि.स.वडा नं.६, सिस्ट नं. ६(क) को कि.नं.१५८ र कि.नं.१६० को क्रमशः क्षेत्रफल १२१८.९० व.मि. र ४७४.०२ व.मि. र एस भन्सार प्रा. लि. को नाममा मालपोत कार्यालय घोराही दाङमा दर्ता रहेको दाङ जिल्ला साविक लक्ष्मीपुर गा.वि.स.वडा नं.६, सिस्ट नं. ६(क) को कि.नं.१९७, २०५, २०७ र ७६५ को क्रमशः क्षेत्रफल ६७७.१७ व.मि., ३३८.५८ व.मि., ९३१.१० व.मि. र १०१५.८९ व.मि.रहेको जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको अन्य लिलामागापात समेत।
१) यतु श्रेष्ठ ठेगाना: ललितपुर जिल्ला ल.म.न.पा. वडा नं. २, सानेपा।	
२) सरोजिनी श्रेष्ठ ठेगाना: ललितपुर जिल्ला ल.म.न.पा. वडा नं. २, सानेपा।	
२) ऋणी :- यतु श्रेष्ठ पति :- विजेश रूद्र श्रेष्ठ ससुरा/पिता:- भिम रूद्र श्रेष्ठ/विचरण श्रेष्ठ ना.प्र.नं.:-१८४४, काठमाण्डौ ठेगाना: काठमाण्डौ जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं. २३। हाल :- ललितपुर जिल्ला ल.म.न.पा. वडा नं. २, सानेपा व्यक्तिगत जग्गा नं. १। विजेश रूद्र श्रेष्ठ ठेगाना: ललितपुर जिल्ला ल.म.न.पा. वडा नं. २, सानेपा। २. सरोजिनी श्रेष्ठ ठेगाना: ललितपुर जिल्ला ल.म.न.पा. वडा नं. २, सानेपा।	श्री विजेश रूद्र श्रेष्ठको नाममा मालपोत कार्यालय घोराही, दाङमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको दाङ जिल्ला साविक लक्ष्मीपुर गा.वि.स. वडा नं. ८, सिस्ट नं.८(क) को कि.नं. ३८७, कि.नं.४०३, कि.नं.५८७, कि.नं.५८९, कि.नं.११८५, कि.नं.३८५, कि.नं.५८५, कि.नं.११८६, कि.नं.६९२, कि.नं.३९८, कि.नं.९७८, कि.नं.६०३, कि.नं.११८७, कि.नं.४००, कि.नं.११५१, कि.नं.११५२, कि.नं.१०९०, कि.नं.१०३१, कि.नं.३९०, कि.नं.१२३९, कि.नं.१२०१, कि.नं.३७२, कि.नं.३८९, कि.नं.१७७ जग्गाको क्रमशः क्षेत्रफल २९९४.८९ व.मि.,८२९.५३ व.मि.,५५८.६६ व.मि.,१०१५.७५ व.मि.,११२६.८५ व.मि.,७६१.८१ व.मि., १६९२.९२ व.मि.,११२६.६६ व.मि., २४०३.९४ व.मि., १२२८.९० व.मि.,३८९.४२ व.मि., १३५४.३३ व.मि., ११२६.६८ व.मि.,१०१५.७५ व.मि., २२८५.७५ व.मि., ३३८.६३ व.मि., ३१६६.१९ व.मि., ७९५.७८ व.मि., ८६३.३९ व.मि., ३३८.६३ व.मि., १५७४.६३ व.मि., ३७५८.९० व.मि., ७२७.९५ व.मि., १३५४.५२ व.मि. रहेको जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको अन्य लिलामागापात समेत, दाङ जिल्ला साविक लक्ष्मीपुर गा.वि.स.वडा नं.६, सिस्ट नं. ६(क) को कि.नं.१५८ र कि.नं.१६० को क्रमशः क्षेत्रफल १२१८.९० व.मि. र ४७४.०२ व.मि.रहेको जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको अन्य लिलामागापात समेत।

लिलामा शर्तहरू:

- लिलामा आंतिम पटक सबैभन्दा बढी बोल कबोल गर्ने व्यक्तिले आफूले बोलेको अंकको १० प्रतिशतले हुने रकम नगद वा यस संस्थाको बैंक खातामा नगद जम्मा गरेको भौचर धरीटी वापत तुरन्त यस संस्थामा बुझाउनु पर्नेछ।
- लिलामा सकार गर्ने व्यक्तिले सहकारीबाट लिलाम निश्चितताको सूचना पाएको ७ (सात) दिन भित्र बाँकी रकम बुझाई अचल सम्पत्ती बुफि नलियमा धरीटी वापत रहेको १० प्रतिशत रकम स्वतः जफत हुनेछ।
- लिलामा सकार गर्ने व्यक्तिले सकार गरेको मूल्यको १० प्रतिशत रकम सोही दिन नबुझाएमा निजपछि सबैभन्दा बाँधे रकम प्रस्तावक व्यक्तिको नाममा लिलाम सदर गरिनेछ।
- तोकिएको लिलामको दिन सरकारी बिदा परेमा वा सहकारी बिदा परेमा त्यसको लगत्तै सरकारी वा सहकारी कार्यालय खुल्ने दिन डीक बढाइ हुनेछ।
- डीक बढाइ गर्दा सबैभन्दा बढी अंक पेश गर्ने व्यक्तिलाई अचल सम्पत्ति दिने वा नदिने सम्पूर्ण अधिकार सहकारी संस्थामा सुनिश्चित हुनेछ।
- लिलाम बिक्री हुने पितो (घर/जग्गा) को सम्बन्धित कागजतहरू हेर्न चाहनुहुने महातुभावहरूले यस सहकारी संस्थामा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क राख्न सक्नु हुनेछ।
- यो सूचना प्रकाशित भएको ८औं दिन संस्थाको मुख्य कार्यालय ललितपुर म.न.पा. वडा नं.-१९, कुमारीपाटीमा बिहान १० बजे लिलामको डीक बढाइ गरिनेछ।
- लिलाम बिक्री गर्दा लागेको सम्पूर्ण खर्च कर्जा सदस्य स्वयमलेने व्यहोर्नु पर्नेछ।
- सहकारी ऐन २०७४, नियमावली २०७५ तथा यस संस्थाको कर्जा लगानी तथा असुली सम्बन्धि विनियमावली अनुसार लिलाम बिक्री गर्नु पर्ने जायजथा लिलाम बिक्री गर्दा कसैले नसकारेमा सहकारीले उक्त सम्पत्तीको स्वामित्व आफुमा लिन सक्नेछ।
- संस्थामा सुख्ख स्वस्व रहेको पितोबाट सम्पूर्ण कर्जा रकम असुल उपर नभएमा कर्जा सदस्य तथा जग्गाको नाममा रहेको नेपाल राज्य भएको अन्य चल अचल सम्पत्तीबाट समेत असुल उपर गरिनेछ।

नोट: धितो लिलाम हुने मिति: २०८३/०३/३१, स्थान: संस्थाको मुख्य कार्यालय, कुमारीपाटी, ललितपुर, सगर: बिहान १० बजे

मुख्य कार्यालय : ल.म.न.पा. वडा नं. १९, कुमारीपाटी

फोन नं.: ०१-५४०८५८५, ५४३२७१८ Email: info@panchashilmcl.com.np

पञ्चशील सदस्य सेवाकेन्द्रहरू : चापागाउँ, ललितपुर फोन नं.: ०१-५२६५४७१, सरस्वतीनगर, काठमाण्डौ, फोन नं.:०१-४२१३४४७, कोटेश्वर, काठमाण्डौ, फोन नं.:०१-४६१०६१७, ४६१०१०७, न्यूरोड, काठमाण्डौ, फोन नं.: ०१-५३५४५०८, सुर्खोवाङ, भक्तपुर, फोन नं.: ०१-६६१५६४७

बुहान (चीन)- मध्य चीनको हुबेई प्रान्तको पूर्वी भागमा गम्भीर मौसमी प्रकोपका कारण आएको आँधीबेहरीका कारण ११ जनाको मृत्यु हुनुका साथै एक जना बेपत्ता रहेको प्रान्तीय अधिकारीहरूले बताएका छन्। अधिकारीहरूका अनुसार सोमवार राति आएको आँधीबेहरी र तीव्र हावाले हवांगसी, हवांगगांग, एफोउ, र जिआनिङलाई प्रभावित गराएको

जनाइएको छ। आँधीका कारण २२ वटा भवन पूर्णरूपमा क्षति गराउनुका साथै क्षेत्रका अन्य चार हजार ८५५ वटा भवन क्षतिग्रस्त भएको जनाइएको छ। जसमा ३२९ जना स्थानीय बासिन्दा घाइते भएको स्थानीय अधिकारीहरूले बताएका छन्। प्रान्तीय सरकारले पूर्ण उद्धार तथा राहत कार्यहरू सुरु गरिसकेको र थप प्रकोप रोक्ने प्रयास गरिरहेको जनाएको छ। रासस/सिन्हा

'ग्रे लिस्टबाट बाहिरिन समयबद्ध योजना'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्लेले फाइनेन्सियल एक्सन टास्क फोर्स (एफएटीएफ) को ग्रे लिस्टबाट नेपाललाई बाहिर निकाल्न सरकारले समयबद्ध रणनीति र कार्ययोजना कार्यान्वयन गरिरहेको बताए ।

मंगलवार राष्ट्रिय सभामा बोल्दै अर्थमन्त्री वाग्लेले सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणसम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना (२०८१-८६) अनुसार सम्बन्धित निकायहरूले समयसीमासहित सुधारका काम गरिरहेको जानकारी दिए ।

उनका अनुसार सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ बमोजिम अर्थमन्त्रीको संयोजकत्वमा निर्देशन समिति तथा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको

सचिवको नेतृत्वमा समन्वय समिति सक्रिय छन् । नेपाल राष्ट्र बैंकअन्तर्गतको वित्तीय जानकारी इकाइले यस विषयमा केन्द्रीय संयन्त्रका रूपमा काम गरिरहेको उनले बताए ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण (तेस्रो संशोधन) अध्यादेश, २०८३ संघीय संसदका दुवै सदनबाट पारित भइसकेको उल्लेख गर्दै उनले क्षेत्रगत जोखिम मूल्यांकन प्रतिवेदन तयार भइसकेको र राष्ट्रिय जोखिम मूल्यांकन प्रतिवेदनको अन्तिम मस्यौदा तयारीको चरणमा रहेको जानकारी दिए । जोखिमका क्षेत्र पहिचान गरी सुधारका थप कदम चाल्दै नेपाललाई ग्रे लिस्टबाट बाहिर निकाल्न सरकार प्रतिबद्ध रहेको उनले बताए ।

आगामी आवको मौद्रिक नीति

आर्थिक वृद्धिको लक्ष्यलाई सघाउने लचिलो नीति

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले आगामी आर्थिक वर्षमा राखेको सात प्रतिशतको आर्थिक वृद्धिलाई भरथेग गर्ने गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले लचिलो खालको मौद्रिक नीति ल्याएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर डा. विश्वनाथ पौडेलले मंगलवार आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को मौद्रिक नीति सार्वजनिक गर्दै सरकारले लिएको आर्थिक वृद्धिलाई सहयोग पुग्ने गरी मौद्रिक नीति ल्याएको बताए ।

गभर्नर पौडेलले बैंक तथा वित्तीय संस्थाले करिब रु ६० खर्ब बराबरको ऋण विस्तार गरेको उल्लेख गर्दै आगामी आवमा ११ प्रतिशत अर्थात् छ खर्ब ५२ अर्ब ऋण विस्तार गरी सरकारले लिएको आर्थिक वृद्धिको लक्ष्य पूरा गर्ने बताए ।

साथै नेपाल राष्ट्र बैंकका प्रवक्ता गुरुप्रसाद पौडेलले पनि पत्रकार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा सरकारले लिएका सात प्रतिशतको आर्थिक वृद्धिलाई सहयोग गर्ने गरी मौद्रिक नीति ल्याइएको बताए । 'सरकारले आगामी आर्थिक वर्षमा ल्याएको नीति कार्यक्रम र बजेटलाई भरथेग र सहयोग गर्ने गरी नै मौद्रिक नीति आएको छ, मौद्रिक नीतिले सरकारले राखेको उद्देश्य पूरा गर्नका लागि सहयोगी भूमिका खेल्नेछ,' उनले भने ।

राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीतिमा कर्जाको सुरक्षण स्वरूप व्यक्तिगत जमानाबाट असीमित दायित्व सिर्जना हुने अवस्था हटाउने प्रावधानलाई प्राथमिकताको साथमा ल्याएको उल्लेख गरेको छ । प्रवक्ता पौडेलले यो प्रावधानले ऋणीलाई केही हदसम्म भएपनि सहज बनाउने बताए ।

मौद्रिक नीतिमा चेक अनादरका कारण कालोसूचीमा परी बैंकिङ सेवाको पहुँचमा बाधा पर्ने अवस्था कम गर्नेतर्फ पनि केही सहजीकरण गर्ने उल्लेख छ । चेक अनादरको कारणले कालोसूचीमा नभईकन फरक ढंगले कानुनी व्यवस्था गर्नाले

उच्चमी तथा व्यवसायीलाई केही सहजता हुने प्रवक्ता पौडेलले बताए । राष्ट्र बैंकले रणनीतिगत उद्योगलाई नयाँ योजना सोच र भिजनसहित अघि बढाउन चाहने कम्पनीलाई पनि प्रवर्द्धन गर्ने खालको नीति मौद्रिक नीतिमा अंगीकार गरेको छ ।

राष्ट्र बैंकका कार्यकारी निर्देशक डा. सत्येन्द्र तिमिल्सनाले मौद्रिक नीतिमार्फत रणनीतिगत अवस्थामा रहेको उद्योगलाई नयाँ सोच र भिजनसहित फेरि सञ्चालन गर्ने कार्ययोजनासहित आउनेलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि यो नीति ल्याएको बताए । 'रणनीतिगत उद्योगका निष्क्य कर्जाको व्यवस्थापनका साथै निष्क्य कर्जालाई पुनरुत्थान गर्न र संस्थालाई फेरि पहिलाकै अवस्थामा ल्याउनका लागि यो नीति ल्याएका हुन्,' उनले भने, 'यो नीतिले एकातर्फ रणनीतिगत उद्योगमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको रकम उठ्ने र रणनीतिगत उद्योग फेरि सञ्चालनमा ल्याउने अवस्था सिर्जना हुनेछ ।'

राष्ट्र बैंकले संस्थाको सबलताका आधारमा सेयर धितो कर्जा सीमा निर्धारण हुने एवम् सार्वजनिक सवारीका रूपमा प्रयोग हुने ठूला विद्युतीय सवारीसाधनको कर्जा मूल्य अनुपात सहजीकरण हुने

गरी विशेष नीतिगत व्यवस्था गरेको छ ।

बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई डिजिटलाइजेसनमार्फत वित्तीय लागत न्यून गराई सोको प्रतिफल ग्राहकमा हस्तांतरण गरी उपभोक्ताले प्राप्त गर्ने सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै लैजाने नीति मौद्रिक नीतिमा समावेश छ । साथै बैंक तथा वित्तीय संस्थाको वर्गीकरणका सम्बन्धमा भैरहेको अध्ययन सम्पन्न गरी सोही अनुरूप बैंक, वित्तीय संस्था तथा गैर बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई लक्षित कार्यक्रममा सेवा विस्तार गर्न प्रोत्साहन गर्ने नियामकीय व्यवस्थाहरू क्रमशः लागू गर्ने नीति अंगीकार गरिएको छ ।

प्रवक्ता पौडेलले आगामी आर्थिक वर्षको मौद्रिक नीतिलाई तीन वटा फरक-फरक कागजपत्रका आधारमा प्रस्तुत गर्न खोजेको बताए । 'वित्तीय वर्षको मौद्रिक नीतिमा एकैठाउँमा सबैकुटा समावेश गरेर ल्याइने गरिन्थ्यो, तर आगामी आवको मौद्रिक नीतिमा भने तीन वटा फरक-फरक डकुमेन्टलाई छुट्टाछुट्टै ढंगबाट प्रस्तुत गरेर ल्याइएको छ,' उनले भने ।

केन्द्रीय बैंकले आव २०८२/८३ को मौद्रिक नीतिको समीक्षा, 'म्याक्रो इकोनोमिक रिपोर्ट,

एनालाइसिस एण्ड आउटलुक' र मौद्रिक नीति २०८२/८३ गरेर छुट्टाछुट्टै रूपमा ल्याएको छ ।

केन्द्रीय बैंकले आव २०८३/८४ मा पाँच दशमलव ५ प्रतिशतको हाराहारीमा मुद्रास्फीति र कम्तीमा सात महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त विदेशी विनिमय सञ्चित कायम गर्दै ७.० प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न आवश्यक मौद्रिक तरलता र विदेशी विनिमय व्यवस्थापन गर्ने नीति अघि सारेको छ ।

मौद्रिक नीतिले बैंक तथा वित्तीय संस्थाको भारत औसत अन्तरबैंक दरलाई यथावत् राख्दै अन्तरबैंक दरलाई नीतिगत दरको हाराहारीमा कायम हुने गरी खुला बजार कारोबार सञ्चालन गर्ने नीति अघि सारेको छ । त्यस्तै गरी तरलताको प्रकृति हेरी संरचनागत तरलता र नियमित तथा आक्रामक तरलता व्यवस्थापनका लागि भिन्न-भिन्न अवधिमा उपकरणहरू प्रयोग गरिने मौद्रिक नीतिमा उल्लेख गरिएको छ ।

राष्ट्र बैंकले आगामी आवको मौद्रिक नीतिमा ब्याजदर करिडोरअन्तर्गतका नीतिगत दर स्थायी निक्षेप सुविधा दर एवम् बैंकदरलाई यथावत् राखेको छ । त्यस्तै गरी अनिवार्य नगद अनुपात, वैधानिक तरलता अनुपात एवम् स्थायी तरलता सुविधासम्बन्धी विद्यमान व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइएको मौद्रिक नीतिमा उल्लेख गरिएको छ ।

त्यसैगरी राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीतिमार्फत पहिलो पटक विदेशी मुद्रा खरिदमार्फत हुने तरलता प्रवाह व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन वाणिज्य बैंकहरूलाई विदेशी सरकारी ऋणपत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गरिनुका साथै विदेशी मुद्रा खरिदकै बखत 'स्टेरलाइज्ड इन्टरभेन्सन' गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेको छ ।

कार्यकारी निर्देशक तिमिल्सनाले नेपालका बैंक तथा वित्तीय संस्थाले विदेशका केन्द्रीय बैंकको सेक्युरिटी तथा बण्ड फण्डहरूमा लगानी गर्ने व्यवस्था गर्न लागिएको बताए ।

उत्कृष्ट कृषक पुरस्कृत

प्रभाव संवाददाता

कास्की- गण्डकी प्रदेश सरकारले प्रदेशका सर्वोत्कृष्ट र उत्कृष्ट पाँच जना कृषकलाई सोमवार नगदसहित सम्मान गरेको छ । कृषि भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयले कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, उत्पादन वृद्धि, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग तथा कृषकलाई थप उत्तरेरित गर्ने उद्देश्यले सम्मान गरेको हो ।

कार्यक्रममा कृषिमन्त्री भीमबहादुर कार्की, प्रदेश सामाजिक विकास तथा कृषि समितिका सदस्य भक्तबहादुर कुँवर र मन्त्रालयका सचिव डा. प्रेरणा सेह्राईले भद्राईले सम्मानपत्र, नगद पुरस्कार र दोसल्ला प्रदान गरे । कृषि क्षेत्रलाई सम्मानित पेशाका रूपमा स्थापित गर्दै सफल कृषकका अनुभवलाई अन्य कृषकसम्म पुऱ्याउने र युवालाई कृषि व्यवसायतर्फ आकर्षित गर्ने उद्देश्यले हरेक वर्ष यस्तो सम्मान कार्यक्रम सञ्चालन गरिँदै आएको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

यस वर्षको प्रदेश सर्वोत्कृष्ट कृषि पुरस्कार बागलुङको गलकोट नगरपालिका-१ को सहारा कृषि फार्मका सञ्चालक गमबहादुर कुँवर पुरस्कृत भए । उनले नगद रु ५० हजार तथा सम्मानपत्र प्राप्त गरे । यसैगरी प्रदेश उत्कृष्ट कृषि पुरस्कारबाट नवलपरासीको मौलाकालिका कृषि फार्मका सञ्चालक निर्मल भद्राई, पोखरा-१४ को रोशन एण्ड रोहित कृषि फार्मका सञ्चालक रमेश खनाल र तनहुँ व्यास नगरपालिका-१० का दाजुभाई गाई फार्मका सञ्चालक

रमेश तिमिल्सना सम्मानित भए ।

यसैगरी, खिलुङ कालिका अर्गाणिक कृषि फार्म भिरकोट नगरपालिका-७ स्याङ्जाका शालिग्राम अर्वाल र नीलगिरि पशुपन्थी तथा कृषि व्यवसाय मुस्ताङका सञ्चालक भूपेन्द्र शेरचन सम्मानित भए । प्रदेश उत्कृष्ट कृषि पुरस्कार राशि जनही नगद रु ३२ हजार र सम्मानपत्र रहेको मन्त्रालयका सूचना अधिकारीसमेत रहेका पशु चिकित्सक डा. राजेशकुमार चौधरीले जानकारी दिए ।

कृषिमन्त्री कार्कीले कृषि क्षेत्रलाई प्रदेशको आर्थिक समृद्धिको प्रमुख आधारका रूपमा विकास गर्न सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताए । 'कृषि उत्पादनलाई बजारसँग जोड्दै व्यावसायिक, प्रतिस्पर्धी र आत्मनिर्भर कृषि प्रणाली विकास गर्न प्रदेश सरकारले कृषकलाई प्रोत्साहन गर्दै आएको छ । उत्कृष्ट काम गर्ने कृषकलाई सम्मान गर्दा किसानको हौसला बढ्नुका साथै अन्यलाई पनि आधुनिक र व्यावसायिक खेतीतर्फ आकर्षित हुन सहयोग पुरिन्छ,' उनले भने ।

मन्त्रालयका सचिव डा. प्रेरणा सेह्राईले भद्राईले कृषिमा नवप्रवर्तन, यान्त्रिकीकरण, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग र उत्पादन वृद्धिमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याउने कृषक तथा कृषि फार्मलाई प्रोत्साहन गर्न पुरस्कार वितरण गरिएको बताइन् । उनले भनिन्, 'सम्मानले कृषि क्षेत्रमा सकारात्मक प्रतिस्पर्धाको वातावरण सिर्जना गर्नुका साथै उत्पादन वृद्धि, रोजगारी सिर्जना र ग्रामीण अर्थतन्त्र सुदृढ बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ ।'

सिटिजन्स बैंकद्वारा दृष्टिविहीनका लागि ब्रेल शैक्षिक सामग्री सहयोग

काठमाडौं (प्रस)- सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम अन्तर्गत लुम्बिनी प्रदेश, बाँदाँजा जिल्लाको बाँसगढी नगरपालिका ५ अवस्थित नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत दृष्टिविहीन विद्यार्थीहरूलाई आवश्यक ब्रेल शैक्षिक सामग्री प्रदान गरेको छ ।

उक्त सहयोग बैंकको वडैयाताल शाखा मार्फत गरिएको छ । वि.सं. २०४५ मा स्थापना भएको उक्त सामुदायिक विद्यालयमा करिब १,२०० विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन् । जसमध्ये २० जना दृष्टिविहीन विद्यार्थीहरूले ब्रेल सामग्रीको सहायताबाट अध्ययन गर्दै आएका छन् । विद्यालयमा आवश्यक ब्रेल सामग्रीको अभावका कारण विद्यार्थीहरूको अध्ययन-अध्यापनमा कठिनाई भइरहेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै बैंकले आफ्नो सहयोग उपलब्ध गराएको छ ।

विद्यालयमा आयोजित

एक समारोहका बीच बैंकले विद्यालयमा अध्ययनरत दृष्टिविहीन विद्यार्थीहरूलाई आवश्यक गुणस्तरका ब्रेल पेपर, ए-ग्रेड ब्रेल स्टाइलस, ए-ग्रेड इन्टरपोइन्ट ब्रेल स्लेट, स्कूल भोला र जेएडब्ल्यूएस सफ्टवेयर कम्प्युटर लगायत आवश्यक शैक्षिक सामग्री वितरण गरेको छ । आगामी दिनमा पनि बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रम अन्तर्गत सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक आदि जस्ता क्षेत्रमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउनका निम्ति विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने योजना रहेको विषय जानकारी गराएको छ ।

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडले देशभरी ६१ जिल्लामा फैलिएका आफ्ना २०० वटा शाखा, १६९ वटा ए.टि.एम., ३ विस्तारित काउन्टर र ४२ वटा शाखा रहित बैंकिङ्ग इकाइहरूबाट २० लाख ४२ हजार ग्राहकवर्गलाई आधुनिक बैंकिङ्ग सेवाहरू प्रदान गर्दै आएको छ ।

विज्ञापन वापतको रकम भुक्तानी गर्नेबारे अत्यन्त जरुरी सूचना

यस **प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक**मा विज्ञापन प्रकाशित गरी कारोबार गर्दै आउनुभएका विज्ञापन एजेन्सी तथा अन्य विज्ञापनदाताहरूले विज्ञापन प्रकाशित गरे वापत हालसम्मको **बाँकी बक्त्यौता रकम भुक्तानी**का लागि पटक पटक मौखिक तथा लिखित अनुरोध गर्दा पनि भुक्तानी नगर्नु भएकोले यही **मिति २०८३ असार २५ गते**भित्र भुक्तानी गर्नुहुन यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । अन्यथा यस अवधिभित्र पनि हिसाब फर्छोप्ट तथा मिलान नगरिएमा यस **प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक**को रेकर्डमा रहिआएको हिसाब नै अन्तिम मानिने र हालसम्म उपलब्ध गराइएको कमिसन सुविधासमेत उपलब्ध गराउन नसकिने तथा रकम भुक्तानी नगर्ने कम्पनी, संस्थाहरूका सञ्चालकको नाम र फोटो सहित सार्वजनिक गरी रकम भुक्तानीका लागि कानून वमोजिम कार्वाही अगाडि बढाइने व्यहोरा समेत यसै सूचना मार्फत जानकारी गराइन्छ ।

लेखा शाखा

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.

सिफल-७, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ९७७-९-८३७३५७७,

८५८३३८, मोबाइल नं. ९७७९८९५४००

Email: Marketing2prabh@prabh.com

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhonline.com

facebook

www.facebook.com/PrabhOnline

प्रभाव दैनिक